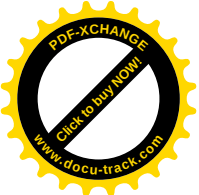

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนอัสสัมชัญ

สารนิพนธ์
ของ
สุภาวดี คำฝักฝน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

พฤษภาคม 2550

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนอัสสัมชัญ

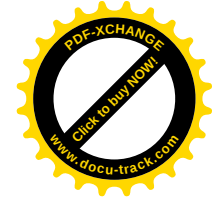
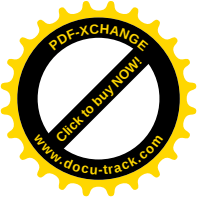
สารนิพนธ์
ของ
สุภาวดี คำฝักฝน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

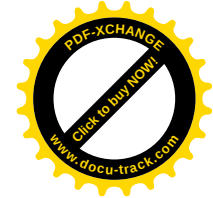
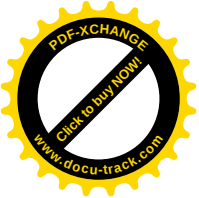
← จัดรูปแบบ: กึ่งกลาง, การเยื้อง:
ก่อน: 0 ซม., บรรทัดแรก: 0 ซม.

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ

บทคัดย่อ
ของ
สุภาวดี คำฝักฝน

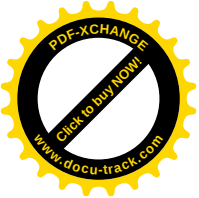
เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
พฤษภาคม 2550

สุภาวดี คำฝักฝน. (2550). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549
จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 50 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
ใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 21 คาบ คาบละ 50 นาที ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการ
วิจัยแบบ One –Group- Pre-test Post-test Design เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้นคือ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมีความสามารถในการ
การเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

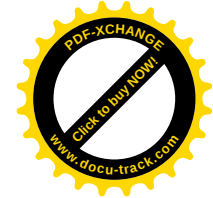
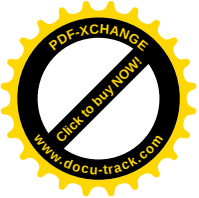
THE DEVELOPMENT OF ESSAY WRITING EXERCISES
FOR MATHAYOM SUKSA III STUDENTS
AT ASSUMPTION COLLEGE.

AN ABSTRACT
BY
SUPAVADEE KHAMFUKFON

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

May 2007

Copyright 2007 by Srinakharinwirot University

Supavadee Khamfukfon. (2007). *The Development of Essay Writing Exercises for Mathayomsuksa III Students at Assumption College*. Master's Project, M.Ed. (Secondary Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assist Prof. Sumanin Roungruangtham.

The purpose of this research was to develop the essay writing exercises for mathayomsuksa III students at Assumption College. The samples were 50 mathayomsuksa III students in the second semester of the 2006 academic year at Assumption College. They were randomly selected by cluster random sampling, and taught through the essay writing exercises for twenty one 50 minute –periods. Randomized Control One –Group Pre-test –Post-test Design was used in the study.

The instruments were essay writing tests. The data was statistically analyzed by t –test for dependent samples.

The results of this study indicated that the students' essay writing ability before and after the experiment were significantly different at .05 level.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ ของ สุภาวดี คำฝักฝน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมานิน รุ่งเรืองธรรม)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร พานทอง)

คณะกรรมการสอบ

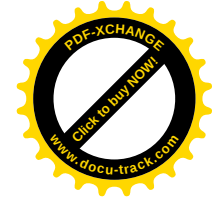
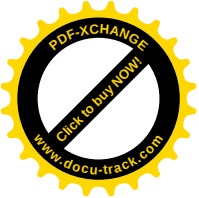
..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมานิน รุ่งเรืองธรรม)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร พานทอง)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขจรศรี ชาดิกานนท์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย ชูชาติ)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุมานัน รุ่งเรืองธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. บังอร พานทอง
ประธานคณะกรรมการฯ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขจรศรี ชาดิกานนท์ กรรมการฯ ซึ่งให้
คำปรึกษาและเสนอแนะตลอดจนช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการทำวิจัยจนมีคุณภาพ
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาในการศึกษาหลักสูตร
สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย) ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือทุกท่านที่ให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง

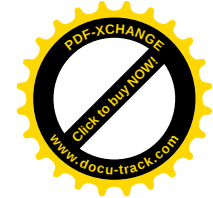
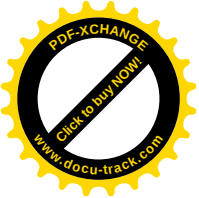
ขอขอบพระคุณ ภราดาอานันท์ ปรีชาวุฒิ และภราดา อรุณ เมธเศรษฐ ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัย
ได้มาศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณท่านเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิงไว้ในการทำ
สารนิพนธ์ และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/ 2 ปีการศึกษา 2549 ที่ให้ความร่วมมือใน
การทดลองในการทำวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัว “คำฝักฝน ” ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ให้กำลังใจ
ด้วยความรักและความห่วงใยมาโดยตลอด ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

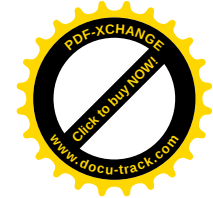
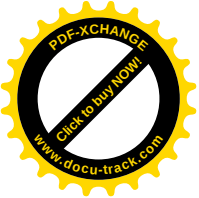
คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู
อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุภาวดี คำฝักฝน

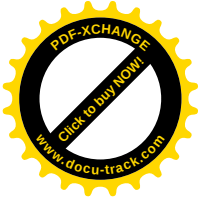
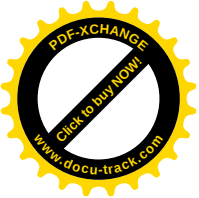
สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ.....	7
ความหมายของการเขียนเรียงความ.....	8
องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความในประเทศ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความในต่างประเทศ.....	19
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ.....	19
ความหมายของแบบฝึกทักษะ.....	19
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก.....	20
ลักษณะของแบบฝึกที่ดี.....	21
การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึก.....	21
เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึก.....	22
ประโยชน์ของแบบฝึก.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก.....	24
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเรียงความ.....	24
ความสำคัญของความสามารถในการเขียนเรียงความ.....	24
ลักษณะของความสามารถในการเขียนเรียงความที่ดี.....	25

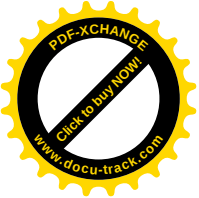
สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถ.....	27
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียน.....	29
การประเมินความสามารถในการเรียน.....	30
การประเมินผลงานความสามารถในการเขียนเรียงความ.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเรียงความ	
ในประเทศ.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเรียงความ	
ต่างประเทศ.....	32
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	33
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	33
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
วิธีการหาคุณภาพแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ.....	35
ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถ.....	36
วิธีการหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถ	37
การสร้างเกณฑ์การประเมินผลงานเขียนเรียงความ.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	50
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	50

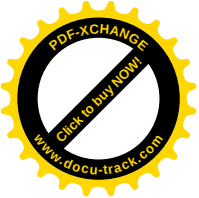
สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
สมมติฐานในการวิจัย.....	50
วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การดำเนินการทดลอง.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	52
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	52
ข้อเสนอแนะ.....	54
 บรรณานุกรม.....	 55
 ภาคผนวก.....	 61
ภาคผนวก ก.....	62
ภาคผนวก ข.....	64
 ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	 82

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบประเมินผลงานเขียนเรียงความ.....	39
2 แสดงแบบแผนการทดลอง.....	41
3 แสดงประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ.....	49
4 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียน.....	49

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (2544: 3) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร แสวงหาความรู้ และประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องและเหมาะสมนั้น ต้องอาศัยทักษะพื้นฐานที่สัมพันธ์กันทั้งทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนในการติดต่อสื่อสาร การเขียนเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต และสำคัญต่อการศึกษา เพราะในการเรียนการสอนจำเป็นต้องอาศัยการเขียนเพื่อการบันทึก รวบรวมข้อมูล และถ่ายทอดความรู้สึกรักนึกคิดของผู้เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ที่สำคัญการเขียนยังเป็นเครื่องมือพัฒนาปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรืออ่าน และเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการติดต่อสื่อสาร ช่วยเป็นสะพานในการถ่ายทอดความคิด หรือเรื่องราวต่างๆ ของตนเองและผู้อื่น โดยอาศัยประสบการณ์และทักษะต่างๆ ที่เรียนมา ซึ่งสอดคล้องกับ สมถวิล วิเศษสมบัติ (2528: 79) ที่กล่าวว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนกว่าทักษะการใช้ภาษาอื่นๆ นักเรียนจะเขียนได้ดีก็ต่อเมื่อได้ฟังมาก อ่านมาก มีประสบการณ์กว้างขวาง นอกจากนี้ยังปรากฏว่านักเรียนที่เขียนได้ดีมักจะเป็นผู้ที่มีทักษะการพูดดี รวมทั้งความรู้ทางหลักภาษาก็เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม และสามารถเรียบเรียงประโยคได้อย่างสละสลวย

ทักษะทางภาษาไทยทั้งทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนนั้น ทักษะการเขียนถือเป็นทักษะที่มีความสำคัญและสลับซับซ้อนมาก เพราะในการสื่อสารด้วยการเขียน ผู้เขียนต้องมีความรอบรู้ มีความคิด และสังสมประสบการณ์ต่างๆ ไว้มาก แล้วจึงถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ดังที่ กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542 : 8) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะทางภาษาอย่างหนึ่งที่มนุษย์นำมาใช้เพื่อการติดต่อสื่อสาร โดยที่ผู้เขียนส่งสารออกไปด้วยการใช้ลายลักษณ์อักษรที่มีความหมาย เพื่อให้ผู้รับสารอ่านแปลความหมายเกิดความเข้าใจตรงกันกับผู้ส่งสาร การเขียนจึงมีความจำเป็นและสำคัญมากที่จะต้องนำมาใช้เรียบเรียงความรู้จากคำบรรยายของครูหรือบันทึกความรู้จากตำราต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ รัญจิต แก้วจำปา (2544 : 53) ที่ว่า การเขียนเป็นวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งที่ผู้สื่อเจตนาจะส่งความคิดและความรู้สึกให้ผู้อื่นเข้าถึงโดยใช้ตัวอักษรแทนคำพูด เป็นการสื่อสารที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่จำเป็นต้องพบปะกัน เป็นการสื่อสารที่ไม่มีเงื่อนไขของเวลา เพราะการเขียนสามารถสื่อสารได้นาน และได้ตลอดเวลา

การเขียนในภาษาไทยมีหลายประเภททั้งที่เป็นการเขียนตามรูปแบบ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเรียงความจัดเป็นการเขียนชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญ และน่าสนใจมากในปัจจุบันนี้ เพราะการเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ และความคิดสร้างสรรค์ มีรูปแบบที่ชัดเจนมีข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และมีการใช้สำนวนภาษาที่สละสลวย สอดคล้องเกี่ยวเนื่องกันตลอดทั้งเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ พร้อมกับได้รับความรู้และแง่คิดที่มีประโยชน์สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542 : 143) กล่าวว่า การเขียนเรียงความเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ผู้เขียนจะต้องมีภูมิรู้ในเรื่องที่เขียน และเขียนตามรูปแบบที่กำหนดไว้เพื่อถ่ายทอดความหมายให้ผู้อ่านรู้เรื่องราวตามที่ผู้เขียนต้องการ การเขียนเรียงความนั้นต้องบรรจุความรู้ ความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่ตนมีอยู่เสนอต่อผู้อ่าน

การสอนทักษะการเขียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ปัญหาสำคัญอยู่ที่ การขาดความรู้ ประสบการณ์ ความช่างสังเกต ความคิด การใช้ภาษา และขาดการฝึกฝน ถึงแม้ว่าผู้เขียนจะมีพื้นฐานของการเป็นผู้เขียนที่ดี แต่ถ้าไม่ริเริ่มที่จะเขียนและฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ก็คงไม่อาจเป็นผู้เขียนที่ดีได้ เพราะการฝึกฝนย่อมช่วยเพิ่มพูนทักษะการเขียนให้ดีขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นการใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน และเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการเขียนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2545 : 17) ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน โดยในสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 กล่าวถึงการใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในปัจจุบันสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาพบว่า นักเรียนหลายคนเขียนเรียงความไม่เป็น ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ เรียงความที่เขียนขาดความน่าสนใจไม่สามารถจูงใจผู้อ่านได้ ดังที่ สมพร จารุณภู (2538 : 13) กล่าวไว้ว่า ปัญหาด้านการเขียนของนักเรียน คือ นักเรียนไม่ชอบเขียน ไม่สนใจการเขียน เขียนไม่เป็น ทั้งการเขียนเรียงความ ย่อความ และจดหมาย ใช้คำไม่ถูกความหมาย และใช้สำนวนไม่ถูกต้อง

จากปัญหาที่กล่าวมาจะเห็นว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ยังเขียนเรียงความได้ไม่ดี และบางส่วนยังเขียนเรียงความไม่เป็น ซึ่งก็คือนักเรียนวางโครงเรื่องไม่เป็น เรื่องที่เขียนไม่ตรงกับหัวข้อที่ตั้งไว้ ขาดความรู้ และความคิดในเรื่องที่เขียน การใช้ถ้อยคำ สำนวนและการเรียบเรียงประโยคไม่ถูกต้อง การเขียนสะกดคำผิด ไม่รู้จักย่อหน้า เขียนคำนำไม่ถูกต้องไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง และไม่สามารถเขียนสรุปความได้ โดยสาเหตุนั้นอาจจะมาจากนักเรียนไม่ชอบเขียนเรียงความ นักเรียนได้รับการฝึกฝนน้อย ทั้งๆที่เป็นการเขียนที่มีความซับซ้อนต้องอาศัยทั้งความรู้และความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งสื่อที่ครูนำมาใช้สอนเขียนเรียงความไม่หลากหลาย ยากสำหรับนักเรียน และที่สำคัญครูมุ่งสอนให้นักเรียนเขียนเรียงความให้เป็นในขณะที่ฝึกเพียง 1-2 ครั้ง ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกท้อแท้เบื่อหน่าย และไม่ชอบเขียนเรียงความ โดยที่จริงแล้วการใช้ภาษาเขียนที่มีประสิทธิภาพจะทำให้ผู้เขียนประสบความสำเร็จในชีวิต เพราะสามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้

และประสบการณ์ด้วยการเขียนอย่างชัดเจน ดังนั้นการใช้ภาษาเขียนจึงเป็นสิ่งสำคัญต้องเรียนรู้และฝึกฝน จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า เรียงความนั้นแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางการเขียนของผู้เขียนได้เป็นอย่างดีและตรงจุดประสงค์ของการเขียนมากที่สุด เพราะการเขียนเรียงความต้องอาศัยความสามารถด้านการใช้ภาษา เช่น การใช้ถ้อยคำ การเรียบเรียงคำ การใช้ประโยค การสะกด การันต์ การวางวรรคตอน การย่อหน้า การเขียนนำเรื่อง การสรุป และการใช้สำนวนโวหาร นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น การลำดับความคิดการแสดงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องคิดหาวิธีการสอนใหม่ๆ ที่หลากหลาย และเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนด้วยการสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นคุณค่า โดยการใช้สื่อการเรียนการสอน และแบบฝึกมาใช้ในการพัฒนาการสอนเพื่อเป็นการตอบสนองให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้มีพัฒนาการดีขึ้น ซึ่งผลสำเร็จของการเขียนเรียงความนั้นขึ้นอยู่กับผู้สอนเป็นสำคัญที่สามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางการเขียนเรียงความให้ดีขึ้น และควรส่งเสริมให้มีการแสดงออกในด้านการเขียนเรียงความให้มากขึ้น โดยจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของนักเรียนชั้นนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรรย์ (2522 : 124 –126) ที่กล่าวว่า ครูควรอธิบายให้นักเรียนเห็นประโยชน์และตระหนักในคุณค่าของการเขียนเรียงความ ตลอดจนการใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้อง ด้วยการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ ให้นักเรียนมีโอกาสดูฝึกฝนการเขียนเรียงความอยู่เสมอ และสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางการเขียนเรียงความให้ดีขึ้น

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ โดยการจัดทำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ ที่มีปัญหาในการเขียน และมีโอกาสฝึกฝนในการเขียนเรียงความน้อย ให้มีโอกาสดูฝึกฝนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถทางการเขียนเรียงความได้ดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความให้มีคุณภาพตามเกณฑ์
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการวิจัย

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะได้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมาใช้พัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนนำไปพิจารณาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 10 ห้อง รวมนักเรียน 500 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียน 50 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเนื้อหาวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเรียงความ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ

ระยะเวลาที่ดำเนินการ

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ใช้ระยะเวลาในการทดลองเป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวมเป็นเวลา 21 คาบ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเรียงความ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเขียนเรียงความ หมายถึง การเขียนร้อยแก้วที่เรียบเรียงข้อความเป็นเรื่องราว ถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียน เพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ของผู้เขียน โดยใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่ถูกต้อง สละสลวยตามรูปแบบของเรียงความ
2. แบบฝึก หมายถึง สื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งสำหรับให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อประสมประกอบด้วยคำชี้แจง คู่มือครู

คู่มือนักเรียน สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ เป็นใบความรู้ ใบงาน แบบฝึก แบบเฉลยในการเรียนรู้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรม แบบฝึกช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น เพราะนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น ในการทำแบบฝึกจะต้องคำนึงถึงการจัดเนื้อหาให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย มีคำชี้แจงง่ายๆ สั้นๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และการใช้เวลาในการทำแบบฝึกต้องให้เหมาะกับวัยของนักเรียน นักเรียนควรได้ทำแบบฝึกหลายๆ แบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขึ้น ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความสามารถทางการเรียนตามเป้าหมาย

3. ความสามารถในการเขียนเรียงความ หมายถึง ความสามารถในการเลือกสรรถ้อยคำในการเขียนเรียงความเพื่อใช้ในการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

4. แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ หมายถึง แบบฝึกที่ใช้เป็นสื่อสำหรับฝึกการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5. การพัฒนาแบบฝึก หมายถึง การนำแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 /80

80 ตัวแรก คือ ร้อยละของค่าเฉลี่ยจากคะแนนที่นักเรียนทำแบบฝึกระหว่างเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง คือ ร้อยละของค่าเฉลี่ยจากคะแนนที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

6. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ทดสอบความสามารถของผู้เรียนในการเขียนเรียงความหลังจากสอนจบเนื้อหาทั้งหมดแล้ว มีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัย โดยให้นักเรียนเขียนเรียงความประเภทแสดงความรู้สึก แสดงความคิดเห็น ซึ่งจะพิจารณาจากองค์ประกอบดังนี้

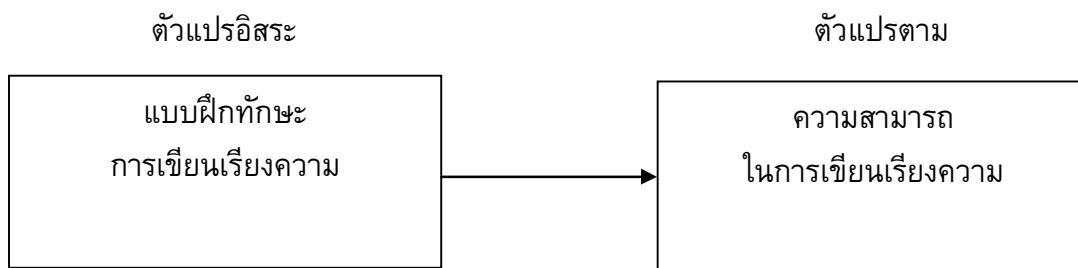
6.1 ด้านเนื้อหาสาระ หมายถึง การเขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับเรื่องโดยมีสาระสำคัญ ความรู้ ความถูกต้อง มีข้อเท็จจริงเสริมความคิดเห็นตามสมควร มีเหตุผลสนับสนุน มีการลำดับความคิดในการเรียบเรียงให้เนื้อความสัมพันธ์กันไม่วกวน และทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจตรงตามที่ต้องการ

6.2 ด้านการใช้ภาษา หมายถึง การเลือกสรรถ้อยคำ กลุ่มคำ ประโยค ที่กระชับรัดกุม ไม่กำกวม เหมาะกับข้อความ กาลเทศะ สื่อความหมายได้ชัดเจนตรงตามที่ต้องการ พร้อมกับเขียนตัวสะกดการันต์ถูกต้อง เขียนสระวรรณยุกต์ถูกต้อง และการใช้เครื่องหมายต่างๆ ได้ถูกต้อง

6.3 ด้านรูปแบบการเขียน หมายถึง การเขียนเรียงความอย่างมีแบบแผนซึ่งประกอบด้วยคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

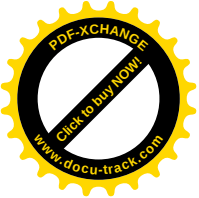
6.4 ด้านส่วนประกอบการเขียน หมายถึง การเขียนเรียงความที่มีการใช้สำนวนโวหาร การวางวรรคตอน และความสมบูรณ์ของการเขียนได้อย่างถูกต้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความจะมีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ
 - 1.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ
 - 1.2 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ
 - 1.2.1 หลักการเขียนเรียงความ
 - 1.2.2 ความมุ่งหมายของการสอนเรียงความ
 - 1.2.3 องค์ประกอบของเรียงความ
 - 1.2.4 รูปแบบและวิธีสอนเขียนเรียงความ
 - 1.2.5 แนวปฏิบัติในการเขียนเรียงความ
 - 1.2.6 การเขียนโครงเรื่อง
 - 1.2.7 การเขียนคำนำ
 - 1.2.8 การเขียนเนื้อเรื่อง
 - 1.2.9 การเขียนสรุป
 - 1.2.10 การประเมินผลงานการเขียนเรียงความ
 - 1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความในประเทศ
 - 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความในต่างประเทศ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ
 - 2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ
 - 2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ
 - 2.3 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี
 - 2.4 การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ
 - 2.5 เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ
 - 2.6 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
 - 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะในประเทศ
 - 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะในต่างประเทศ
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเรียงความ
 - 3.1 ความสำคัญของความสามารถในการเขียนเรียงความ

- 3.2 ลักษณะที่ดีของความสามารถในการเขียนเรียงความ
- 3.3 หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ
- 3.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียน
- 3.5 การประเมินความสามารถในการเรียน
- 3.6 การประเมินผลงานความสามารถในการเขียนเรียงความ
- 3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเรียงความในประเทศ
- 3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเรียงความในต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

1.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความ เป็นทักษะทางการเขียนที่แสดงออกมาทางความคิดโดยอาศัยความรู้ที่ประมวลมาจาก ทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนเรียงความนับว่าเป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางภาษาเป็นอย่างดี

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534 : 4) สรุปความหมายของการเขียนเรียงความว่า คือ การเขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ให้ผู้อื่นเข้าใจในลักษณะที่เป็นลายลักษณ์อักษร

เอกฉัท จารุเมธิชน (2539 : 123) ให้ความหมายว่า การเขียนเรียงความ คือ การเรียบเรียงถ้อยคำเป็นเรื่องราวในลักษณะของการเขียนแบบร้อยแก้ว เพื่อถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนให้ผู้อ่านเข้าใจ

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545 : 134) กล่าวถึงความหมายการเขียนเรียงความว่า คือ งานเขียนประเภทร้อยแก้วที่ถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ความคิด และทัศนคติ ด้วยการเรียบเรียงถ้อยคำที่สละสลวย ตามรูปแบบของเรียงความ

วัชพงศ์ โกมุทธรรมวิบูลย์ และคณะ (2546 : 175) สรุปความหมายการเขียนเรียงความว่า คือ งานเขียนชนิดหนึ่งที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์จะถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ด้วยถ้อยคำสำนวนที่ชัดเจน และท่วงทำนองที่น่าอ่านให้ผู้อ่านเข้าใจ

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความ หมายถึง การเรียบเรียงถ้อยคำเป็นเรื่องราวด้วยการเขียนแบบร้อยแก้ว โดยการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ที่ถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึก ให้ผู้อ่านเข้าใจ

1.2 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ

1.2.1 หลักการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความที่ดีต้องเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบ และต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ของการเขียนโดยปฏิบัติตามหลักการเขียนเรียงความ

เปลื้อง ณ นคร (2512 : 48) กล่าวถึงการเขียนเรียงความที่ดีต้องประกอบด้วย
ลักษณะดังนี้

1. เอกภาพ ได้แก่ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีใจความและความมุ่งหมาย
สำคัญเพียงอย่างเดียว
2. สัมพันธภาพ ได้แก่ ความเชื่อมโยง ข้อความต่าง ๆ จะต้องดำเนินไปเป็น
ลำดับต่อเนื่องกัน ที่สำคัญเนื้อความต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ
3. สารัตถภาพ หรือการเน้นใจความที่สำคัญ ได้แก่ ใจความใดที่สนับสนุนเรื่อง
ให้เด่นชัดต้องใช้เนื้อที่มาก ส่วนที่เป็นพลความต้องลดเนื้อที่ลง

กัลยา สหชาติโกสีย์ (2545 : 76 –77) สรุปหลักการของการเขียนเรียงความไว้ว่า
การเขียนเรียงความต้องมียุทธศาสตร์ประกอบทั้ง 3 ส่วน เกี่ยวเนื่องเป็นเรื่องเดียวกันตามลำดับ และเนื้อ
เรื่องกับข้อเรื่องต้องสัมพันธ์กัน ต้องใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ ไม่ใช่คำที่ยากเกินไป หรือใช้
คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยไม่จำเป็น โดยเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย ชัดเจน ถูกต้อง ไม่เขียนฉีกคำ
แยกคำ และเว้นหน้ากระดาษให้เหมาะสม ใช้ภาษาระดับทางการ ไม่ใช่ภาษาพูด ภาษาถิ่น หรือ
ภาษาตลาด ไม่ใช่คำย่อ หรือตัวเลข นอกจากจะกล่าวถึงวัน เดือนปี สถิติ หรือจำนวนต่าง ๆ ถ้า
จำเป็นต้องใช้อักษรย่อต้องเป็นอักษรย่อที่เป็นที่ยอมรับหรือนิยมใช้ และเป็นที่เข้าใจกันได้ดี ใช้คำ
กะทัดรัด ตรงความหมาย ไม่กำกวม และไม่ฟุ่มเฟือย โดยต้องมีการวางโครงเรื่องก่อนแล้วจึงเขียน
เรียงความตามลำดับโครงเรื่อง

แลนนอน (Lannon.1983: 21) ได้เสนอขั้นตอนและกิจกรรมของกระบวนการเขียน
เรียงความไว้ตามลำดับดังนี้

1. ขั้นเตรียมพร้อม กิจกรรมที่ควรจัดให้นักเรียนได้แก่ การค้นหาเรื่องโดยการอ่าน
หนังสือพิมพ์ วารสาร หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ จากนั้นจึงให้สร้างประโยค
2. ขั้นตอนออกแบบ เป็นกิจกรรมวางแผนและพัฒนาเนื้อหาที่รวบรวมได้ในขั้นที่ 1
นำมาสร้างประโยคแนวเรื่อง การรวบรวมใจความเป็นหนึ่งเดียว และรวมไปถึงบทสรุปด้วย ซึ่งมี
ขั้นตอนการออกแบบด้วยการเปิดเรื่อง เขียนหัวข้อให้ดึงดูดน่าสนใจ การบรรยาย อธิบาย หรือ
พรรณนา ขยายใจความของหัวข้อเรื่อง การนำเสนอใจความหลัก แบ่งเป็นย่อหน้า แต่ละย่อหน้าต้อง
มีประโยคแนวเรื่อง ซึ่งให้รายละเอียดสนับสนุนหัวข้อเรื่อง การให้รายละเอียด ในบทนำ เนื้อเรื่อง
และบทสรุป จะต้องสัมพันธ์กัน การสรุป เป็นสิ่งที่บอกถึงว่าที่กล่าวมาทั้งหมดหมายถึงอะไร
3. ขั้นพัฒนาเนื้อหา เป็นขั้นที่ลงมือเขียนตามที่ได้ออกแบบ โดยจัดแบ่ง
เรียงลำดับเนื้อหาเป็นตอนๆ ใช้ตัวเชื่อมเพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านติดตามเรื่อง และต้องใช้วิธี
เขียนที่เหมาะสมด้วย
4. ขั้นทบทวน เป็นขั้นที่ผู้เขียนต้องอ่านเรื่องที่เขียนอีกครั้งหนึ่ง และถามตนเองว่า
พอใจในผลงานหรือไม่ การเขียนถูกต้องตามอักขรวิธีหรือไม่

สรุปได้ว่า หลักในการเขียนเรียงความต้องมีการวางโครงเรื่อง เขียนตามลำดับอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ภาษาที่ถูกต้องสละสลวยและสามารถสื่อความได้ถูกต้องชัดเจน

1.2.2 ความมุ่งหมายของการสอนเรียงความ

รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุธยา (2513 : 113 –114) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอนเรียงความไว้ว่า เป็นการช่วยให้เด็กได้ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของตนเกี่ยวกับประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้อื่นได้รับรู้ ซึ่งเกิดจากความคิดของตนเอง หรือจินตนาการจากภาพหรือเรื่องต่างๆ ที่สมมุติขึ้น ช่วยให้เด็กรักการเขียน เพราะสามารถเขียนด้วยความสนใจ ไม่ได้ถูกบังคับ พร้อมกับนำวิชานี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับการเรียนวิชาอื่นๆ ได้ดี เพราะการเขียนเรียงความจะช่วยให้เกิดทักษะในการเขียน โดยการใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมรู้จักสรุปความคิดเห็นของตนเอง และสามารถลำดับความสำคัญของเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี

กรีน และวอลเธอร์ (Green and Walter.1965 : 379) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความนั้นไม่ใช่เป็นเพียงการฝึกเขียนความจำ และเขียนให้ถูกต้องตรงตามเรื่องที่ครูอ่านให้ฟังเท่านั้น แต่เป็นการฝึกให้รู้จักใช้การเขียนเพื่อการแสดงออก ทางจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายในการเขียนเรียงความนั้นจำเป็นต้องอาศัยทักษะอื่นๆ มาประกอบ ซึ่งต้องรู้จุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความและการสอนเขียนเรียงความที่นอกจากจะเขียนเพื่อการติดต่อสื่อความหมาย ถ่ายทอดความรู้ ความคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจแล้วยังต้องรู้จักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยสามารถแสดงความรู้สึก และความคิดได้อย่างเป็นอิสระ

1.2.3 องค์ประกอบของเรียงความ

รัตนา สถิตานนท์ (2541 : 65) กล่าวถึงการเขียนเรียงความมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป โดยให้ความหมายไว้ว่า

คำนำ คือ การเขียนเริ่มเรื่องเพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านติดตามเรื่อง ควรเขียนเพียง 1 ย่อหน้า

เนื้อเรื่อง คือ การเขียนให้ความรู้ ความคิดเห็น ข้อเท็จจริง ที่ได้จากการค้นคว้าหรือประสบการณ์ต่างๆ โดยเขียนลำดับตามโครงเรื่อง เนื้อเรื่องอาจมีหลายย่อหน้าได้ แต่ต้องเขียนให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน

สรุป คือ การเขียนเพื่อให้เกิดความประทับใจ เป็นการสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องด้วยการให้ข้อคิด ซึ่งอาจจะเขียนเป็นคำคม หรือ สุภาษิต การเขียนสรุปควรเขียนเพียง 1 ย่อหน้า

อัจฉรา ชิวพันธ์ และคณะ (2542 : 52 –53) สรุปองค์ประกอบของเรียงความว่ามี 4 ส่วนคือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป โดยกล่าวว่า

ชื่อเรื่อง คือ การเขียนที่อยู่ส่วนบนสุดของเรียงความด้วยถ้อยคำกะทัดรัด และเป็นจุดรวมสำคัญของการเขียนเรื่องในการเขียนเรียงความ

คำนำ คือ การเขียนอธิบายความเป็นมาหรือให้คำจำกัดความเป็นการเขียนบอกให้ผู้อ่านรู้ว่ากำลังจะได้อ่านอะไร อาจเขียนในลักษณะของการตั้งคำถาม การยกข้อความ คำพูด หรือสุภาษิตก็ได้ และการเขียนคำนำที่ดีต้องมีลักษณะจูงใจทำให้อ่านอยากอ่านเรื่องต่อให้จบ

เนื้อเรื่อง คือ การเขียนส่วนสำคัญที่สุดเพราะเป็นการบอกรายละเอียดของเรื่องประกอบไปด้วยข้อเท็จจริง เหตุผล และความรู้ การเขียนเนื้อเรื่องที่ดีต้องมีความสัมพันธ์กับคำนำ และบทสรุป ซึ่งจะเขียนให้มีหลายย่อหน้าก็ได้

สรุป คือ การเขียนส่วนสุดท้ายที่จะเน้นเนื้อหาสาระสำคัญ ด้วยการฝากข้อคิด ความรู้สึก ความประทับใจ หรือความรู้ให้กับผู้อ่าน ที่สำคัญต้องมีความสัมพันธ์กับคำนำ และเนื้อเรื่องอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป โดยเขียนให้สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ซึ่งเป็นจุดรวมที่สำคัญของการเขียนเรื่องในการเขียนเรียงความ

1.2.4 รูปแบบและวิธีสอนเขียนเรียงความ

การสอนเขียนเรียงความนั้น ผู้สอนจะต้องศึกษาค้นคว้าวิธีสอนเขียนเรียงความรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนเขียนเรียงความได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรมวิชาการ (2526 : 72 –73) ได้เสนอวิธีสอนเขียนเรียงความ ไว้ดังนี้

วิธีที่ 1 ครูนำสื่อรูปภาพหรือสื่อชนิดต่างๆที่สามารถสร้างความสนใจมาให้นักเรียนดูและสังเกต พร้อมกับให้ช่วยกันตอบคำถาม ครูเขียนคำตอบทุกข้อบนกระดานดำที่เป็นคำตอบสัมพันธ์กับเรื่องราวของภาพตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าประโยคใดควรเรียงลำดับก่อนหลังจนครบ ซึ่งจะได้เรียงความที่มีคำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนเรียงความ ที่นักเรียนได้คิดเอง ครูเป็นเพียงผู้สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนดูเป็นแนวคิดและรูปแบบของเรียงความ โดยเรียงลำดับตามขั้นตอนดังนี้

คำนำ คำถามที่ใช้

1. คืออะไร
2. หมายถึงอะไร
3. อยู่ที่ไหน

เนื้อเรื่อง คำถามที่ใช้

1. ทำไม
2. อย่างไร
3. เพราะเหตุใด
4. มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
5. สำคัญอย่างไร สำคัญสำหรับใคร

บทสรุป คำถามที่ใช้

1. มีคุณ หรือโทษอย่างไร
2. ดีอย่างไร
3. แนวคิดเป็นอย่างไร
4. ได้ข้อคิดอย่างไร

วิธีที่ 2 วิธีระดมพลังสมอง

1. ครูนำภาพที่นักเรียนสนใจมาเป็นสิ่งเร้า เพื่อให้นักเรียนอยากเรียน
2. ให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคให้มากที่สุด
3. ครูเขียนประโยคทุกประโยคที่นักเรียนบอกทั้งถูกและผิดบนกระดานดำ

แล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าประโยคใดถูกให้เก็บไว้ ประโยคใดผิดให้ตัดทิ้ง และประโยคใดที่ซับซ้อนก็ให้ปรับปรุงหาตัวเชื่อมใหม่

4. นำประโยคมาเรียงลำดับความสำคัญว่าประโยคใดควรอยู่ก่อน และประโยคใดควรอยู่หลังตั้งแต่ต้นจนจบ

5. ครูแบ่งเนื้อหาเป็น 3 ตอนคือบทนำ เนื้อเรื่อง และ บทสรุป

กรณีการ พวงเกษม (2524 : 39 –40) ได้นำจินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา มาใช้ในรูปแบบการเขียนเรียงความไว้ดังนี้

1. จัดหมู่เขียนเรื่องบนกระดานดำ
2. กำหนดประโยค 2 –3 ประโยค แล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องต่อเองเป็นเรื่องสั้นๆ อาจจะประมาณ 5 –8 ประโยค ความยาวของเรื่องขึ้นอยู่กับระดับชั้นและวัย

3. เขียนบรรยายภาพ
4. กำหนดภาพที่นักเรียนรู้จัก ให้นักเรียนเขียนเรื่องเกี่ยวกับรูปภาพ
5. กำหนดคำที่มีความหมายเป็นคำที่นักเรียนรู้จักแล้วนำคำมาเขียนเป็นเรื่อง
6. กำหนดภาพกำหนดคำ แล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องเกี่ยวกับรูปภาพ แล้วนำคำที่กำหนดมาเขียนให้อยู่ในเรื่องเดียวกับภาพ

7. กำหนดภาพกำหนดชื่อเรื่อง พร้อมกับกำหนดข้อความมา 2 –3 ประโยค ให้นักเรียนเขียนเรื่องต่อให้จบ

8. กำหนดประโยคหลายๆประโยคที่มีความสัมพันธ์ ให้นักเรียนเขียนต่อให้จบ และตั้งชื่อเรื่องด้วย โดยลักษณะของประโยคที่กำหนดควรมี 3 ลักษณะดังนี้

- ลักษณะที่ 1 กำหนดประโยคตอนต้นและตอนท้ายมา ให้แต่งตรงกลางที่ขาดไป
- ลักษณะที่ 2 กำหนดประโยคตอนต้นเรื่องมา แล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องต่อให้จบ
- ลักษณะที่ 3 กำหนดตอนท้ายของเรื่องมา ให้เขียนเริ่มต้นให้ต่อกับข้อความที่ให้

9. กำหนดภาพมาให้แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับภาพ
10. กำหนดภาพมาให้เขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับภาพ
11. ให้เขียนแสดงความต้องการ
12. เขียนเล่าประสบการณ์
13. เขียนโฆษณาขายสิ่งของต่างๆ
14. ให้เขียนคำขวัญเกี่ยวกับภาพ
15. กำหนดชื่อเรื่อง ให้นักเรียนเขียนจากชื่อเรื่อง โดยเขียนความสั้นยาวตาม

ระดับชั้น และวัย

16. เขียนข้อความในลักษณะการอวยพร
17. เขียนกลอนง่ายๆ บรรยายสิ่งต่างๆ
18. เขียนนิทานกลอนสั้นๆ
19. เขียนเพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร
20. เขียนบทบาทสมมุติสั้นๆ เพื่อใช้ในการแสดง
21. เขียนแสดงความรู้สึกอย่างมีวิจารณ์ญาณ

สรุปได้ว่า รูปแบบและวิธีสอนเขียนเรียงความมีอย่างหลากหลาย ที่จะทำให้นักเรียนเกิดความสุข ไม่เบื่อหน่ายในการเขียนเรียงความ และแต่ละวิธีที่กล่าวมาเป็นการฝึกจากง่ายไปหายาก ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเขียนเรียงความมากขึ้น

1.2.5 แนวปฏิบัติในการเขียนเรียงความ

สนธิ ตั้งทวี (2528 : 161 –162) กล่าวถึงแนวปฏิบัติในการเขียนเรียงความไว้ว่า จะต้องเริ่มต้นจากการเลือกเรื่องที่จะเขียน โดยเลือกเรื่องที่ตนเองสนใจและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นมากที่สุด พร้อมกับกำหนดขอบเขตของหัวเรื่องให้เหมาะสมมีจุดหมาย และที่สำคัญต้องคำนึงถึงเพศวัย ระดับการศึกษา และความสนใจของผู้อ่านด้วยการแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาประกอบเรื่อง ที่มาของข้อมูลนั้นได้มาจากการค้นคว้า รวบรวมจากหลักฐานหรือเอกสารต่างๆ หรือจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาคัดเลือกส่วนที่จำเป็นและสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง โดยเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อทำเป็นโครงเรื่องต่อไป ถ้าเป็นเรียงความเชิงวิชาการ การรวบรวมข้อมูลจะต้องทำอย่างมีระบบ และมีระเบียบ นั่นก็คือข้อมูลที่ได้นั้นจะต้องมีการอ้างอิง เช่น ข้อมูลนั้นคัดลอกมาจากหนังสือเล่มใด ก็ต้องบอกชื่อผู้เขียน ชื่อหนังสือ และหน้าหนังสือที่ข้อมูลนั้นปรากฏอยู่ให้ชัดเจน การวางโครงเรื่อง ผู้เขียนจะต้องจัดลำดับความคิดให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันตลอดทั้งเรื่อง ต้องแยกประเด็นให้ชัดเจนว่าควรเขียนก่อนหรือหลัง ผู้เขียนจะต้องแสดงออกให้เห็นถึงความรู้ และความคิดที่เป็นประโยชน์ โดยอาศัยโครงเรื่องเป็นแกนกลาง จะต้องให้เป็นที่น่าสนใจอย่างมีขั้นตอน และให้มีน้ำหนักในการเสนอเนื้อความตามเรื่องที่ระบุไว้ ผู้เขียนเรียงความที่ดีนั้น มักจะไตร่ตรองอย่างรอบคอบก่อนที่จะลงมือเขียนจริง และขั้นสำคัญคือ การตรวจทาน หลังจากการเขียนเสร็จแล้ว

ควรจะต้องมีการตรวจทานอย่างรอบคอบ โดยดูภาษาที่เขียน การเขียนสะกดคำ การเว้นวรรคตอน และการสะกดการันต์ให้ถูกต้อง

อัจฉรา ชีวพันธ์ และคณะ (2542 : 52-53) สรุปถึง การเขียนเรียงความว่ามีข้อควรปฏิบัติดังนี้

1. การวางโครงเรื่องก่อนเขียน เพื่อให้มีแนวทางเขียนได้อย่างราบรื่น โดยการ จัดลำดับเป็นข้อๆ
2. ใช้คำและสำนวนได้ถูกต้องตามหลักภาษา และสามารถแทรกสำนวนภาษาได้ ในบางครั้งเพื่อให้เรียงความนั้นสละสลวย มีข้อความเด่นชัด ไม่ใช้ภาษาฟุ่มเฟือย เพราะจะทำให้ เนื้อความไม่กะทัดรัด
3. แบ่งการเขียนออกเป็น 4 ส่วน คือ เขียนชื่อเรื่อง เขียนคำนำ เขียนเนื้อเรื่อง และเขียนสรุป ซึ่งต้องสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกันอย่างต่อเนื่อง และกลมกลืนกัน
4. เขียนด้วยลายมือหวัดแกมบรรจงหรือบรรจง ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง และมีความสะอาดเรียบร้อย

สรุปได้ว่า แนวปฏิบัติในการเขียนเรียงความที่กล่าวมานั้นมีลักษณะใกล้เคียงกัน โดยจะต้องเริ่มจาก เลือกเรื่องที่จะเขียนก่อน (ในกรณีไม่กำหนดเรื่องให้) แล้วจึงกำหนดขอบเขตของ เรื่องด้วยการค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการเขียน และวางโครงเรื่องโดยเรียงลำดับตาม ประเด็น พร้อมเขียนขยายความแต่ละตอนโดยอาศัยโครงเรื่องเป็นแกนกลาง เขียนแสดงเหตุผล ใช้ ถ้อยคำที่กระชับ ชัดเจน ถูกต้อง ตามหลักการ และครบองค์ประกอบของเรียงความคือ มีคำนำ เนื้อ เรื่อง และสรุป โดยจะต้องเขียนให้สัมพันธ์ต่อเนื่องกันตลอดเรื่อง และขั้นสุดท้ายคือการตรวจทาน อย่างรอบคอบ ทั้งภาษาที่ใช้ การเว้นวรรคตอน และการสะกดการันต์

1.2.6 การเขียนโครงเรื่อง

การเขียนโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เขียนเขียนเรื่องได้ตรงประเด็น ครอบคลุมไม่ออก นอกเรื่องมีความสัมพันธ์กัน และเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ดังนั้นในการเขียนเรียงความที่ดีจึงควร วางโครงเรื่องก่อนที่จะเขียนเรื่อง

ปรีชญา อาภากุล และการุณันท์ รัตนแสนวงศ์ (2541 : 136 –141) กล่าวถึงการ เขียนโครงเรื่องไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนไว้เป็นข้อๆ เป็นการร่าง ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ซึ่งอาจจะมาจากประสบการณ์ของตนเอง หรือได้จากการค้นคว้า จากเอกสารหรือการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียน

ขั้นที่ 2 นำความคิดที่ได้มาเลือก และจัดหมวดหมู่ โดยเลือกเฉพาะความคิดที่ เกี่ยวข้องอยู่ในขอบเขตของเรื่องที่จะเขียน

ขั้นที่ 3 จัดลำดับความคิด เมื่อเลือกและจัดหมวดหมู่แล้วให้นำประเด็นเหล่านั้น มาจัดลำดับ แล้วจัดหัวข้อย่อยเพื่อขยายโครงเรื่องให้ชัดเจน

สรุปได้ว่า ในการเขียนโครงเรื่องจะต้องมี การจัดลำดับโครงเรื่อง การวางหัวข้อใหญ่ให้มีความสำคัญเท่าเทียมกัน วางโครงเรื่องให้เป็นระเบียบ การเขียนหัวข้อย่อย การเขียนหัวข้อในโครงเรื่องที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน และการจัดรูปแบบของโครงเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนเขียนโครงเรื่องได้ดีขึ้น การเขียนโครงเรื่องได้ดี จะทำให้เขียนเรียงความได้ง่ายขึ้น เขียนเนื้อหาได้ครอบคลุม และเกี่ยวเนื่องกันตลอดทั้งเรื่อง

1.2.7 การเขียนคำนำ

คำนำ จัดเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเขียนเรียงความ เป็นการเริ่มต้นความคิดของเรื่อง จึงต้องเขียนน่าสนใจ ดึงดูดใจผู้อ่าน และควรเขียนให้มีความยาวเพียงหนึ่งย่อหน้าเท่านั้น

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534 : 8) กล่าวว่า คำนำที่ดี ต้องสร้างความสนใจของผู้อ่าน คำนำจะต้องเป็นความคิดใหม่ ความคิดแปลก หรือความคิดสนุก ต้องมีลักษณะน่าหรือเชิญให้ผู้อ่านอ่านเรื่องให้จบ คำนำจึงมีส่วนสำคัญในเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านตั้งแต่เริ่มต้นอ่านเรื่อง และดึงดูดใจให้ติดตามเรื่องไปโดยตลอด

ยุดา รักไทย และเบญจมาศ อ่ำพันธุ์ (2542 : 31) กล่าวถึงลักษณะของคำนำที่ดี จะต้องน่าสนใจ บอกประเด็นสำคัญของเรื่อง ดึงดูดให้ผู้อ่านอยากรู้เนื้อหาโดยละเอียด และทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกในความรู้ และความสามารถของผู้เขียน

สรุปได้ว่า คำนำที่ดีควรบอกประเด็นสำคัญของเรื่องเป็นความคิดแปลกใหม่ มีลักษณะสร้างความสนใจเชิญชวนให้ผู้อ่านอยากอ่านเรื่องจนจบ และต้องเขียนให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือในความรู้และความสามารถของผู้เขียน

สนธิ ตั้งทวี (2528 : 162 –163) กล่าวถึงวิธีการเขียนคำนำจะต้องเริ่มคำนำด้วยการถาม การเล่าเรื่อง การยกคำพังเพย หรือ สุภาษิต การอธิบายชื่อเรื่อง การนำข้อความของผู้มีชื่อเสียงมากล่าว และด้วยการให้ความหมายของเรื่อง

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534 : 7 –8) กล่าวว่า การเขียนคำนำที่ดีมีหลายลักษณะ โดยการเขียนคำนำด้วยการยกคำพังเพยหรือสุภาษิตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง การอธิบายความหมายของเรื่อง เขียนขึ้นต้นด้วยคำกล่าวของบุคคลสำคัญที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง จากการเล่าเรื่อง การอธิบายชื่อเรื่อง กล่าวถึงจุดประสงค์ของเรื่องที่เขียน กล่าวถึงความสำคัญของเรื่องที่เขียน และการเขียนคำนำด้วยคำถามหรือปัญหาที่น่าสนใจ

ปรีชญา อาภากุล และการุณนันทน์ รัตนแสนวงษ์ (2541 : 177 –178) สรุปถึงวิธีการเขียนคำนำด้วยการเขียนนำด้วยข่าว ด้วยการอธิบาย การเสนอความคิด การใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ การบอกความสำคัญ การประชันประชันหรือเสียดสี นำด้วยคำถาม ด้วยการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนนำด้วยสุภาษิต คำคม หรือบทกวี

สรุปได้ว่า การเขียนคำนำมีหลายวิธี ผู้เขียนต้องเลือกใช้ให้เหมาะกับเรื่องที่เขียน และต้องตรงกับความรู้ ความถนัด และประสบการณ์ของผู้เขียนจึงจะทำให้เขียนคำนำได้ดี

1.2.8 การเขียนเนื้อเรื่อง

สนธิ ตั้งทวี (2528 : 163) กล่าวว่า เนื้อเรื่องเป็นใจความส่วนใหญ่ของเรื่อง ก่อนเขียนผู้เขียนต้องวางโครงเรื่องก่อน โดยต้องเรียงลำดับก่อนหลังแล้วเขียนขยายความออกไปทีละตอน เมื่อจบตอนหนึ่งก็ขึ้นย่อหน้าใหม่ ในแต่ละย่อหน้าต้องมีความสำคัญเพียงอย่างเดียว และทุกย่อหน้าต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ไม่วกวน ต้องรู้จักใช้ประโยคใจความสำคัญ ประโยคขยาย และรู้จักใช้สำนวนโวหาร สุภาพิต คำคม เพื่อให้เนื้อเรื่องน่าอ่าน เนื้อความจะได้ไม่น่าเบื่อที่การวางโครงเรื่องได้สอดคล้องกันตั้งแต่ต้นจนจบ มีการจัดลำดับเรื่องได้อย่างเหมาะสม มีเนื้อหาที่เต็มไปด้วยสาระมีหลักฐานน่าเชื่อถือ และมีความคิดดี

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534 : 9) กล่าวถึงหลักการเขียนเนื้อเรื่องที่ไว้ดังนี้

1. การเขียนเนื้อเรื่อง เขียนตามลำดับเนื้อความของเรื่องจากที่สำคัญน้อยไปสู่เรื่องที่สำคัญมากและเขียนลำดับจากเหตุและผล
2. การเขียนย่อหน้า ในเรียงความเรื่องหนึ่งๆสามารถเขียนให้มีหลายย่อหน้าได้ ทำให้ผู้อ่านมีเวลาพักสายตาและสมอง คืออย่าไม่รู้สึกรำคาญเร็ว ทำให้ผู้อ่านมีโอกาสติดตามที่ผู้เขียนแสดงข้อความ และที่สำคัญเป็นการเขียนที่ประกอบด้วยประโยคหลายประโยค และต้องมีความสัมพันธ์ปะติดปะต่อกัน และเขียนถึงเรื่องเดียว และมุ่งแสดงให้ผู้อ่านรู้ความคิดข้อเดียว
3. การเขียนประโยคเนื้อความ คือ ประโยคที่รวมข้อความทั่วไปของย่อหน้าทั้งย่อหน้าไว้หมด การวางประโยคเนื้อความอาจวางไว้ต้นประโยค ท้ายประโยค หรือวางทั้งต้นและท้ายประโยค ซึ่งต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของประโยค และย่อหน้าแต่ละประโยคด้วย

สรุปได้ว่า การเขียนเนื้อเรื่องที่ดีย่อมจะต้องมีการวางโครงเรื่องตามลำดับขั้นตอน และการเขียนย่อหน้าแต่ละย่อหน้าต้องมีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว มีข้อมูลในการเขียน มีการอ้างอิงที่น่าเชื่อถือได้ และใช้สำนวนโวหารได้เหมาะสมกับเรื่อง

1.2.9 การเขียนสรุป

สนธิ ตั้งทวี (2528 : 164) กล่าวถึงวิธีเขียนสรุปที่เป็นที่นิยมคือ การเขียนสรุปด้วยการฝากข้อคิด การย้ำให้เห็นความสำคัญ สรุปด้วยคำคม สุภาพิต เพื่อนำมาสนับสนุนความคิดให้เด่นชัด ด้วยการสั่งสอน และสรุปด้วยการแนะนำและเชิญชวน

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534 : 10) กล่าวถึง การเขียนบทสรุปว่าอาจเป็นการเขียนอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การฝากข้อคิดเห็น การสรุปสาระสำคัญที่ผู้อ่านควรทราบ การลงท้ายด้วยคำคมหรือสุภาพิต หรือเป็นการลงท้ายเพื่อเป็นการตอบคำถามในคำนำ

ปรีชญา อาภากุล และการุณนัทธ์ รัตนแสนวงษ์ (2541 : 179-180) กล่าวว่า การเขียนสรุปมีหลายรูปแบบ ซึ่งก็คือการสรุปด้วยคำถามที่ชวนให้ผู้อ่านคิดหาคำตอบให้สัมพันธ์กัน การแสดงความประสงค์ของผู้เขียน สรุปด้วยใจความสำคัญ คำกล่าว คำคม บทกวี และด้วยการเล่นคำ

ยุคา รักไทย และเบญจมาศ อัมพันธ์ (2542 : 45 –47) สรุปถึงวิธีเขียนบทสรุป ซึ่งอาจจะสรุปด้วยสุภาษิต หรือคำคม จะช่วยให้ผู้อ่านจำได้ง่ายและจำได้นาน แต่ถ้านำเรื่องด้วยสุภาษิต หรือคำคมแล้วก็ไม่ควรสรุปในแบบเดียวกันอีก และข้อความที่ยกมานั้นก็ควรเหมาะกับเนื้อเรื่อง เป็นการสรุปด้วยความคิดเห็นของผู้เขียน ด้วยคำถาม ที่ชวนให้ผู้อ่านคิดหาคำตอบ ให้กำลังใจแก่ผู้อ่านและสรุปทั้งท้าย ด้วยการใช้คำคมหรือประโยคที่มีความหมายลึกซึ้งที่แทรกไว้ด้วยข้อคิดสรุปได้ว่า การเขียนบทสรุปที่ดีสามารถทำได้หลายวิธี แต่ผู้เขียนจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับเรื่อง ไม่ซ้ำซ้อนกับคำนำ ที่สำคัญผู้อ่านต้องได้ข้อคิดและรู้สึกประทับใจเมื่ออ่านจบ

1.2.10 การประเมินผลงานการเขียนเรียงความ

เปลื้อง ณ นคร (2512 : 80) กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนเรียงความโดยแบ่งออกเป็นส่วนๆดังนี้

1. เนื้อหา 50 %
2. ข้อเท็จจริง 30 %
3. ความคิด 20 %
4. การใช้สำนวนโวหาร 30 %
5. การวางรูปแบบการเขียน มีย่อหน้า เขียนวันวรรคตอน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และถูกอักขรวิธี 20 %

วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526 : 83- 84) ได้วิเคราะห์เรียงความที่มีผลสัมฤทธิ์สูง และต่ำประกอบกัน พบว่าครูตรวจให้คะแนนเรียงความ โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

1. สาระของความเรียง ต้องเป็นเรื่องที่สามารถอธิบายสาระครอบคลุมประเด็นสำคัญของเรื่องได้มาก ได้รับการตัดสินจากผู้ตรวจให้เป็นความเรียงที่มีผลสัมฤทธิ์สูง
2. การเสนอความคิดเห็น ความเรียงที่ได้คะแนนสูง จะเสนอความคิดเห็น อธิบายประสบการณ์ต่างๆของผู้เขียนแทรกลงไว้ด้วย
3. สำนวนภาษา และวิธีการเรียบเรียงเรียงความ ต้องเขียนได้น่าสนใจ ชวนให้ผู้อ่าน และใช้สำนวนภาษาได้สละสลวย

4. การเขียนเรียงความต้องสะกิดการันต์ถูกต้อง เขียนสะอาด และลายมือดี

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2528 : 10 –12) กล่าวถึงหลักการตรวจเรียงความไว้ดังนี้

1. เนื้อเรื่อง 40 % ได้แก่การจัดลำดับความคิด และขยายความคิดได้ชัดเจน
2. การใช้ภาษา 40 % ได้แก่การใช้คำ ผูกประโยค และเขียนย่อหน้าได้ถูกต้อง
3. รูปแบบ 10 % ได้แก่การพิจารณาว่าเขียนได้ถูกต้องตามรูปแบบ
4. กลไกประกอบการเขียน 10 % ได้แก่การพิจารณาถึงเรื่องการสะกิดการันต์ลายมือ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย

จรรยา ศรีพันธุ์บุตร (2533: 52 –54) กล่าวว่าในการวัดและประเมินผลการเขียนเรียงความนั้นเครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถในการเขียนเรียงความได้เพียง ยุติธรรม และเป็นปรนัยมากที่สุดคือ แบบทดสอบอัตนัย ซึ่งต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้เหมาะสมกับผู้เรียน และเขียนได้ถูกต้องตามรูปแบบ มีเนื้อหาสาระสมบูรณ์ มีการลำดับเนื้อเรื่องดี และใช้สำนวนภาษาดี เขียนตรงประเด็น เสนอแนวคิดแปลกใหม่ เขียนคำนำน่าสนใจ และเขียนบทสรุปได้ตรงประเด็น

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2533: 24) กล่าวถึงหลักการตรวจประเมินผลการเขียนเรียงความโดยดูที่องค์ประกอบจาก รูปประโยค ความหมายของคำ การเรียงข้อความ การนำคำเข้าประโยค แนวคิด เนื้อหา จินตนาการ การ ลำดับเรื่อง และการใช้ภาษา

กรมวิชาการ (2532: 68) ได้กำหนดคะแนนการตรวจเรียงความไว้ดังนี้

1. เนื้อหา 40 %
2. การใช้ภาษา 40 %
3. รูปแบบ 10 %
4. ลายมือ การสะกดตัวการ์นต์ การเว้นวรรค การย่อหน้าและความสะอาด 10 %

จากการศึกษาเกณฑ์การประเมินผลงานการเขียนเรียงความ สรุปได้ว่า การประเมินผลงานเขียนเรียงความนั้นควรคำนึงถึง การเสนอเนื้อหาสาระ การเรียบเรียงความคิด การใช้ภาษา สำนวนโวหาร รูปแบบการเขียน และกลไกประกอบการเขียน

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความในประเทศ

วรรณ บัวเกิด (2518 : 61) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความและทักษะการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 100 คน โดยสร้างแบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างอยู่ในระดับสูง และทักษะการเขียนเรียงความอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนชาย แต่ทักษะการเขียนเรียงความไม่แตกต่างกัน

เพ็ญ เลียงจันทร์ (2521: 47 –51) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการสอนเขียนเรียงความแบบปกติกับแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 78 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเรียงความแบบสร้างสรรค์จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ประทีป ศิริบงกช (2530: 75) ได้ทำวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา จำนวน 60 คน โดยใช้การสอนเรียงความแบบปกติกับใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนเขียนเรียงความแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จรรยา ศรีพันธุ์บุตร (2533 : 116) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยใช้และไม่ใช้ชุดฝึกการเขียน พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกการเขียนเรียงความกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการฝึกการเขียนเรียงความ มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรียงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จตุพร ชาดง (2547: 95 - 97) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนที่ความคิดวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเนินสงาวิตยา จำนวน 39 คน ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนที่ความคิด วิชาภาษาไทยผ่านทุกคน นักเรียนกลุ่มเก่งทำคะแนนอยู่ในระดับดีมาก ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับดี จากผลงานวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีทักษะการเขียนเรียงความอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรได้รับการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความให้ดีขึ้น โดยสิ่งสำคัญแล้วการเขียนเรียงความควรจะต้องฝึกความสามารถทางด้านการใช้ภาษาให้มากๆ เพราะในการเขียนเรียงความต้องใช้ภาษาเป็นสื่อในการแสดงความรู้ ความคิดเห็นถ้อยทอดให้ผู้อ่านได้รู้

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความต่างประเทศ

เฮนนิ่ง (Henning. 1980 : 2424 –A) ได้ศึกษาเรื่องการเขียนเรียงความและรูปแบบของภาษาที่เป็นทางการ เพื่อศึกษาดูว่าปัจจัยในการเขียนเรียงความมีอยู่ 3 อย่างคือ การเขียน การอ่าน และการใช้ภาษานำมาเขียนโดยให้นักเรียนเขียนเรียงความ จดหมาย และหนังสือพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า การเขียนเรียงความเป็นโครงสร้างที่ยุงยากที่สุดในงานเขียน 3 ประเภท รองลงมาคือ การเขียนจดหมาย และการเขียนหนังสือพิมพ์

คิป (Kip.1981 : 211 –A) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษเปรียบเทียบคุณภาพและความสำคัญระหว่างการเขียนเรียงความในห้องเรียนและการเขียนเรียงความนอกห้องเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวอชิงตัน โดยรวบรวมงานเขียนเรียงความ 6 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของงานเขียนทั้ง ในห้องเรียนกับนอกห้องเรียนไม่แตกต่างกัน ค่าเฉลี่ยของคะแนนเรียงความนอกห้องเรียนสูงกว่าเรียงความในห้องเรียน

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า การเขียนเรียงความเป็นผลที่ได้จากการเปรียบเทียบด้วยวิธีการทดลอง ใช้เทคนิค และวิธีสอนแบบต่างๆ ที่จะทำให้รู้ถึงความสามารถทางการเขียนแล้ว ยังเป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการเขียนเรียงความดียิ่งขึ้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2528 : 123) ให้ความหมายแบบฝึกหัดว่า หมายถึง ลักษณะของแบบฝึกหัด ที่ครอบคลุมกิจกรรมที่นักเรียนพึงกระทำสิ่ง และต้องใช้ควบคู่กับการเรียน มีลักษณะเป็นรูปเล่ม หรือแยกเป็นแต่ละหน่วย

ประยงค์ งามจิตต์ (2533 : 45) กล่าวว่าแบบฝึก เป็นกิจกรรมรูปแบบหนึ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญ และมีความแม่นยำในบทเรียนนั้นๆ

อ้อมน้อม เจริญธรรม (2533 : 45) ให้ความหมายแบบฝึกหัดว่า เป็นแบบฝึกที่ช่วยให้การสอนของครู และการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกหัดจนเกิดความเข้าใจ เพราะเป็นแบบฝึกทักษะที่ใช้ทางภาษาไทยได้ทุกๆด้าน

สรุปได้ว่า แบบฝึกเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะเพิ่มเติมจนเกิดความชำนาญและส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ

พรณี ชูไทย (2522 : 27) กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้เป็นหลักในการสร้างไว้ดังนี้

1. หลักความใกล้ชิด การให้สิ่งเร้าและตอบสนองในเวลาใกล้เคียง จะสร้างความพึงพอใจได้ ในขณะที่สอนจึงมีการทำกิจกรรมต่อเนื่องหลังการอ่าน มีการถามตอบและให้รางวัล
2. หลักการฝึก ให้นักเรียนฝึกทำซ้ำๆ เพื่อสร้างความรู้ เพิ่มย้ำความเข้าใจที่แน่นอน และให้หยุดพักเล็กน้อยแล้วจึงฝึกต่อ
3. การให้ผู้เรียนรู้ผลการทำงานของตน โดยการตรวจเฉลยคำตอบ ให้เห็นสิ่งที่ถูกต้อง และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข
4. การจูงใจผู้เรียน ด้วยการจัดแบบฝึกที่สั้นและเหมาะกับเนื้อหาเวลา และวัยของผู้เรียน จากง่ายไปยาก

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย (2523 : 52-56) กล่าวว่าในการสร้างแบบฝึกต้องยึดหลักตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ดังนี้

1. กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ เกี่ยวกับกฎแห่งการฝึกหัด ซึ่งกล่าวว่าสิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดหรือกระทำบ่อยๆ ย่อมจะทำให้ผู้ฝึกมีความคล่องและสามารถกระทำได้ดี ในทางตรงกันข้ามสิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหัด หรือทิ้งไปนานแล้ว ย่อมจะทำให้ทำได้ไม่ดี ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ผู้เรียนจะมีลักษณะทางภาษาที่ดีก็ต่อเมื่อมีการฝึกฝนหรือกระทำซ้ำบ่อยๆ จากกฎแห่งการฝึกหัดนี้จะช่วยทำให้การฝึกความคิดสร้างสรรค์สัมฤทธิ์ผล
2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรคำนึงถึงว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ความถนัดความสามารถและความสนใจต่างกัน ฉะนั้นในการสร้างแบบฝึกหัดควรพิจารณาถึงความเหมาะสม คือไม่ง่ายและไม่ยากจนเกินไปและควรมีแบบฝึกหลายๆแบบ

3. การจูงใจผู้เรียน โดยการจัดทำแบบฝึกหัดจากง่ายไปหายาก เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึกและช่วยจูงใจให้ติดตามต่อไป

4. ใช้แบบฝึกสั้นๆ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อ

สรุปได้ว่า หลักการสร้างแบบฝึกทักษะมีอยู่หลายแบบ เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะเลือกมาใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการฝึก พร้อมกับสอดคล้องกับหลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพ

2.3 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

การสร้างแบบฝึกทักษะให้ได้คุณภาพนั้น ต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้าลักษณะของแบบฝึกที่ดีที่มีนักการศึกษาได้สร้างไว้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบฝึกทักษะ

ศศิธร สุทธิแพทย์ (2518 : 72) กล่าวว่าแบบฝึกทักษะที่ดี จะต้องใช้หลักจิตวิทยา ใช้สำนวนภาษาง่าย ให้ความหมายต่อชีวิต คิดให้เร็วและสนุก ปลูกความสนใจ เหมาะกับวัยและความสามารถ และสามารถศึกษาด้วยตนเองได้

นิตยา ฤทธิ์โยธี (2520 : 42) กล่าวถึงลักษณะแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ว่า จะต้องเกี่ยวข้องกับแบบฝึกที่เรียนมาแล้ว เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถ มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ทำให้เข้าใจวิธีทำง่ายยิ่งขึ้น ใช้เวลาได้เหมาะสม เป็นสิ่งที่น่าสนใจ และท้าทายให้แสดงความสามารถ

สมชัย ไชยกุล (2526 : 14 –15) สรุปถึงลักษณะแบบฝึกทักษะที่ดีจะต้องสร้างขึ้นเพื่อฝึกสิ่งที่จะสอน ไม่ใช่ทดสอบว่านักเรียนเรียนรู้อะไรบ้าง ควรเกี่ยวข้องกับโครงสร้างเฉพาะของสิ่งที่สอนเรื่องเดียว เป็นสิ่งที่นักเรียนพบเห็นอยู่แล้ว ข้อความที่นำมาฝึกในแต่ละแบบฝึกควรสั้น กระตุ้นให้เกิดการตอบสนองที่พึงปรารถนา และในแบบฝึกที่เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักภาษา ไม่ควรใช้คำศัพท์มากนัก

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะที่ดีที่นักการศึกษากล่าวมาจะมีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งครูต้องศึกษาและนำมาใช้ในการสร้าง เพื่อให้ได้แบบฝึกทักษะที่ดีเมื่อนำไปใช้กับผู้เรียนแล้วจะก่อให้เกิดผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี

2.4 การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

อรพรรณ พรสีมา (2530 : 115-116) กล่าวถึงขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพมีดังนี้

1. การทดสอบเดี่ยว คือการทดลองใช้แบบฝึกกับนักเรียนที่เป็นตัวแทนของผู้ที่จะเรียนจากแบบฝึก 1:1 หมายความว่า ในการทดลองแต่ละครั้งประกอบด้วยผู้ทดสอบ 1 คน และนักเรียน 1 คน

2. การทดสอบแบบกลุ่มเล็ก คือการทดลองใช้แบบฝึกที่ปรับปรุงแล้วจากขั้นที่ 1 กับนักเรียนที่เป็นตัวแทนของผู้ที่จะเรียนจากแบบฝึก 1: 10 หมายความว่าในการทดลองแต่ละครั้งประกอบด้วยผู้ทดสอบ 1 คน และนักเรียนประมาณ 10 คน

3. การทดสอบภาคสนาม คือการทดสอบขั้นสุดท้ายของกระบวนการทดสอบ

ประสิทธิภาพของแบบฝึก การทดสอบในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สร้างมั่นใจได้ว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมานั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสามารถนำไปใช้ในการฝึกได้

สรุปได้ว่า การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องมีการนำแบบฝึกทักษะไปตรวจสอบคุณภาพ โดยวิธีการนำเอาแบบฝึกไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมามีคุณภาพตามวัตถุประสงค์หรือตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

2.5 เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ ใช้ผลการประเมินความแตกต่างของคะแนนจากการสอบและหลังการฝึก โดยยึดตามเกณฑ์ที่ว่า หลังการฝึกนักเรียนจะได้คะแนนสูงกว่าก่อนทำการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคำนวณหาค่า t (t -test แบบ Dependent Sample)

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพทำการประเมินผลพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพ E_1 เป็น ประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ กำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจโดยเปลี่ยนให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนทำงาน และการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 ใช้เกณฑ์ในเนื้อหาเป็นทักษะไว้ 80/80

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะและการยอมรับประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะมีผู้ให้เกณฑ์ไว้ดังนี้

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 295) กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกนิยามตั้งไว้ 90/90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ และเนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติไม่ต่ำกว่า 80/80

สรุปได้ว่า เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพเป็นการประเมินความแตกต่างของคะแนนจากการสอบก่อนและหลังการฝึกโดยถือเกณฑ์ว่าหลังการฝึกนักเรียนจะได้คะแนนสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยคำนวณหาค่า t (t -test แบบ Dependent Sample)

2.6 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

แพตตี้ (Patty. 1963 : 469 –473) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะมี 10 ประการคือ

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครู
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษา เป็นเครื่องมือที่ช่วยเด็กในการฝึกทักษะทางการใช้ภาษาให้ดีขึ้น
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยการให้เด็กทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถซึ่งจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จมากขึ้น

4. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทนมีลักษณะการฝึกที่ช่วยให้เกิดผลดังนี้
 - 4.1 ฝึกทันทีหลังจากเด็กได้เรียนรู้เรื่องนั้นๆ
 - 4.2 ฝึกซ้ำหลายๆครั้ง
 - 4.3 เน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก
 5. แบบฝึกที่จะใช้เป็นเครื่องวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง
 6. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองต่อไป
 7. การให้เด็กทำแบบฝึกหัดช่วยครูมองจุดเด่น หรือปัญหาต่างๆของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นๆได้ทันทั่วทั้งที่
 8. แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือเรียนจะช่วยให้เด็กฝึกฝนอย่างเต็มที่
 9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการที่จะต้องเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนก็ไม่เสียเวลาในการลอกแบบฝึกหัดจากตำราเรียนหรือกระดานดำ ทำให้มีเวลาได้ฝึกทักษะต่างๆมากขึ้น
 10. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและยังมีประโยชน์ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีมีความชำนาญและเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ยุพา ยัมพงษ์ (2522 : 15) สรุปถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่า
1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ
 2. ช่วยส่งเสริมการใช้ทักษะการใช้ภาษาให้ดียิ่งขึ้น แต่ต้องอาศัยการส่งเสริมและช่วยเหลือจากครูด้วย
 3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลเพราะการให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถ
 4. แบบฝึกช่วยส่งเสริมให้ทักษะทางภาษา และจะช่วยให้เกิดผลได้ต้องปฏิบัติดังนี้
 - 4.1 ฝึกทันทีหลังจากที่นักเรียนได้เรียนเรื่องนั้น
 - 4.2 ฝึกซ้ำหลายๆครั้ง
 - 4.3 เน้นเฉพาะในเรื่องที่ฝึก
 5. การให้นักเรียนทำแบบฝึกช่วยให้อาจารย์ผู้สอนได้มองเห็นจุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจนจึงจะช่วยให้ครูผู้สอนดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นๆได้ทันทั่วทั้งที่
 6. แบบฝึกที่จัดพิมพ์แล้ว จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนประหยัดแรงงาน และเวลาในการที่จะเตรียมสร้างแบบฝึก ด้านนักเรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาลอก ทำให้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกทักษะอื่นๆมากขึ้นแสดงถึงการได้ใช้แบบฝึกประกอบการเรียนการสอนนั้น จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียนทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่มีประโยชน์ใช้ได้ดีในการฝึกทักษะจะช่วยให้ นักเรียนมีพัฒนาการที่ดี มีความชำนาญ เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประโยชน์ต่อ ครูผู้สอนทำให้ทราบพัฒนาการทางทักษะนั้นๆ ของนักเรียน และเห็นข้อบกพร่องในการเรียน ซึ่งจะได้แก้ไขปรับปรุงได้ทันทั่วทั้งที่

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะในประเทศ

วรรณถ พวงสุวรรณ (2518 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกการผันวรรณยุกต์สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางยี่ขันสงเคราะห์ พบว่า ผลการทดสอบของคะแนนก่อนฝึกและหลังฝึกนักเรียนมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 30.54 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

เสริม พงศ์ทอง (2521 : 55 –58) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้วรรณคดีสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปทุมวิไล พบว่าความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิศวาท ลัดดากุล (2524 : 70 –71) ได้ทำวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการเรียนการสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนสามารถทำแบบฝึกทักษะได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 84.37 และสามารถทำข้อสอบหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกได้ถูกต้อง ร้อยละ 80.50 แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วลี สุมิพันธ์ (2530 : 66) ได้ทำการวิจัยที่เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและครูเป็นผู้สอน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นนวัตกรรมที่ใช้ได้ดีในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางภาษาของนักเรียน สามารถช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเรียงความ

3.1 ความสำคัญของความสามารถในการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอื่นๆ เพราะเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึก ให้ผู้อ่านเข้าใจ ในปัจจุบันการเขียนเรียงความมีบทบาทต่อการศึกษาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการนำกิจกรรมการเขียนเรียงความมาเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ให้ผู้อื่นได้เข้าใจ

เปลื้อง ณ นคร (2516 : 138) กล่าวว่าความสามารถในการเขียนเรียงความมีความสำคัญคือ เป็นเครื่องมือวัดความรู้ ความสามารถของนักเรียนในวิชาภาษาไทยได้เป็นอย่างดี เพราะผู้ที่เขียนเรียงความได้ดีต้องรู้หลักไวยากรณ์ และมีความรู้วิชาอื่นๆดีด้วย

ศิวภรณ์ หอมสุวรรณ (2521 : 3) กล่าวถึงความสำคัญของความสามารถในการเขียนเรียงความไว้ว่าเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดทักษะในการเขียน สามารถใช้ถ้อยคำได้เหมาะสม รู้จักลำดับความสำคัญของเนื้อเรื่อง และได้สรุปความคิดเห็นของตนเองให้ผู้อ่านได้เข้าใจ

วรรณ แก้วแพรง (2526 : 221 –223) ได้กล่าวถึงความสามารถในการเขียนมีความสำคัญต่อการเขียนเรียงความในลักษณะต่อไปนี้ประกอบกันคือ

1. ด้านรูปแบบ คือ สามารถเขียนมีชื่อเรื่อง การย่อหน้า การเว้นวรรคตอน การใช้เครื่องหมายต่างๆ รวมถึงความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อย

2. ด้านโครงเรื่อง คือ เขียนความยาวของเรื่องพอเหมาะกับเวลาที่ใช้เขียน และเหมาะสมกับเรื่อง

3. ด้านการใช้ถ้อยคำภาษา คือ สามารถเขียนสื่อด้วยภาษาและการใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตรงตามความหมาย เหมาะสมกับบุคคล ผู้กระโยคได้ถูกต้องสละสลวยกะทัดรัด และมีท่วงทำนองในการเขียนดี

4. ด้านเนื้อหาดี คือ เขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง เนื้อความสัมพันธ์กัน มีเนื้อหาที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจตามชื่อเรื่องที่กำหนด

5. ด้านความคิด คือเขียนความคิดเห็น การคิดหาเหตุผลได้ดีและเหมาะสม

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534 : 1) กล่าวถึงความสามารถในการเขียนเรียงความเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างมากในการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ งานอาชีพบางอย่างโดยเฉพาะงานราชการจำเป็นต้องอาศัยการเขียนในลักษณะต่างๆ และถ้ามีพื้นฐานทางภาษาดีอยู่แล้ว ก็สามารถนำหลักการเขียนเรียงความไปประยุกต์ใช้ในการเขียนแบบต่างๆได้ เช่น การร่างหนังสือราชการ งานสารบรรณ และการเขียนรายงาน เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการเขียนเรียงความแสดงให้เห็นถึง ความสามารถในการเขียนของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี เป็นพื้นฐานในการใช้ภาษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเขียนในรูปแบบต่างๆได้

3.2 ลักษณะของความสามารถในการเขียนเรียงความที่ดี

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534 : 22 –24) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความที่ดีมีหลักพิจารณาดังนี้

1. เขียนเรียงความถูกต้องตามรูปแบบ
2. ความสมบูรณ์ถูกต้อง เนื้อหาสาระดี
3. เรียงลำดับดี อ่านเข้าใจง่าย ถูกต้องตามหลักภาษา

4. เขียนได้ชัดเจนไม่ออกนอกประเด็น

5. มีความคิดแปลกใหม่ ท่วงทำนองการเขียนดี มีการแสดงความคิดใหม่ๆ เขียนแสดงออกถึงบุคลิกลักษณะของผู้เขียน เป็นอิสระในท่วงทำนองของตนเอง และประทับใจผู้อ่าน

6. ส่วนงานการเขียนที่ดี ซึ่งการเขียนเรียงความที่มีส่วนงานที่ดีย่อมได้คะแนนดีกว่าผู้ที่ไม่รู้จักใช้ส่วนงาน

7. การเรียงความในรูปแบบ คือ มีย่อหน้าทุกครั้งเมื่อเปลี่ยนเรื่องใหม่ มีประโยคสำคัญเป็นประโยคแรก ย่อหน้าที่สำคัญที่สุด คือ ย่อหน้าที่เป็นคำนำ ต้องเขียนให้ผู้อ่านสนใจ และย่อหน้าที่เป็น ประโยคแรก ย่อหน้าที่สำคัญที่สุด คือ ย่อหน้าที่เป็นคำนำ ต้องเขียนให้ผู้อ่านสนใจ และย่อหน้าที่เป็นคำลงท้ายต้องเขียนให้ผู้อ่านประทับใจและอยากอ่านเรื่องต่อ

8. รู้จักเลือกสรรข้อความ การเสนอเรื่อง มีเนื้อหาสาระที่น่าอ่าน และต้องคำนึงถึงอะไรควรกล่าวถึงและไม่ควรกล่าวถึงในการเขียนเรียงความ

9. เนื้อเรื่องต้องสมบูรณ์ หมายถึง ความถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น กล่าวถึงเรื่อง ศีล 5 ก็ต้องกล่าวให้ครบทั้ง 5 ข้อ

10. ท่วงทำนองการเขียนที่ดี คือ การเขียนที่เป็นตัวของตัวเอง กล่าวแสดงความรู้และความคิดเห็นอย่างอิสระ ไม่อธิบายเรื่องที่ผู้อ่านรู้แล้ว

รัตนา สถิตานนท์ (2541 : 65) กล่าวถึง ความสามารถทางการเขียนเรียงความที่ดีต้องเขียนถูกต้องตามลักษณะของเรียงความ คือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป เนื้อเรื่องมีสาระแจ่มชัดลำดับความคิดดี ไม่วกวน ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษา ส่วนภาษาสละสลวย ให้ข้อคิดหรือความคิดเห็นที่แปลกใหม่ น่าสนใจ

กองทัพ เคลือบพนิชกุล (2542 : 146) กล่าวว่าความสามารถในการเขียนเรียงความที่ดีจะต้องมีลักษณะเด่น 3 ประการดังนี้

1. มีเอกภาพ หมายถึง ใจความหรือเรื่องราวที่กล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว และมีเหตุผลสอดคล้องกัน ไม่กล่าวพาดพิงถึงเรื่องอื่นๆ มากกว่าเรื่องที่แท้จริง

2. มีสัมพันธภาพ หมายถึงข้อความที่เกี่ยวข้องกันเป็นลำดับมีความต่อเนื่องกันแต่ละย่อหน้าต้องมีความสัมพันธ์กันไม่ขาดตอน ในการเขียนเรียงความจะต้องลำดับเรื่องให้ติดต่อกันไป ข้อความในแต่ละย่อหน้าต้องมีความหมายสอดคล้องรับกันอย่างดี รวมทั้งส่วนของประโยคต่างๆต้องมีความกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน

3. มีสารัตถภาพ หมายถึง เนื้อหาสาระที่จะต้องเน้นใจความสำคัญจะต้องมีข้อมูลความจริง และมีเนื้อหาสาระ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนมีความสมบูรณ์

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545 : 135) กล่าวว่าความสามารถในการเขียนเรียงความที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. มีเอกภาพ คือ ต้องมีเนื้อหาไปในทิศทางเดียวกัน และไม่กล่าวนอกเรื่อง

2. มีสัมพันธภาพ คือ ต้องมีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันตลอดทั้งเรื่อง โดยจะต้องมีการวางโครงเรื่อง จัดลำดับย่อหน้าอย่างมีระบบ และเรียบเรียงด้วยคำเชื่อมที่เหมาะสม

3. มีสารัตถภาพ คือ ต้องมีเนื้อหาสาระที่สมบูรณ์ตลอดทั้งเรื่อง และแต่ละย่อหน้าจะต้องมีประโยคใจความสำคัญที่ชัดเจน และต้องมีประโยคขยายความที่มีน้ำหนักเพื่อช่วยเน้นย้ำให้ประโยคใจความสำคัญมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความที่ดี ต้องมีการเขียนที่ถูกต้อง ตามรูปแบบของเรียงความ คือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป มีเอกภาพ มีสัมพันธภาพ และมีสารัตถภาพ มีความคิดแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ลอกเลียนคนอื่น ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา ใช้สำนวนการเขียนที่ถูกต้องดี และสละสลวย

3.3 หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียน

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2525 : 21-30) ได้กล่าวว่ากระบวนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

ขั้นที่1 การวางแผนสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน ด้วยการพิจารณาถึงจุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบไปใช้ในการวางแผนสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนว่า จะสร้างแบบทดสอบอย่างไร จำเป็นต้องเรียนรู้ก่อนว่าจะนำไปใช้เพื่ออะไร หรือต้องทราบจุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบไปใช้ เพื่อตรวจสอบความรู้เดิม ด้วยการสอบก่อนที่จะเริ่มต้นการสอน ตรวจสอบความก้าวหน้า ปรับปรุงการเรียนการสอน วินิจฉัยผู้เรียน และสรุปผลการเรียน ส่วนเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด เป็นเนื้อหาและพฤติกรรมที่เป็นการสอน และการวิเคราะห์หลักสูตรเป็นกระบวนการในการจำแนกในวิชานั้นๆ มีหัวข้อเนื้อหาสาระที่สำคัญอะไรบ้าง มีจุดประสงค์ที่จะให้เกิดพฤติกรรมอะไรบ้าง การวิเคราะห์หลักสูตรประกอบด้วย การวิเคราะห์ เนื้อหาวิชา และการวิเคราะห์จุดประสงค์

การวิเคราะห์เนื้อหาวิชาเป็นการจำแนกหรือจัดหมวดหมู่เนื้อหาวิชาเป็นหัวข้อสำคัญโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันของเนื้อหา
2. ความยากง่ายของเนื้อหา
3. ขนาดความยาวของเนื้อหา
4. เวลาที่ใช้สอน

การวิเคราะห์จุดประสงค์เป็นการจำแนกจุดประสงค์โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. รวบรวมจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาทั้งหมด จากหนังสือหลักสูตรและคู่มือครู
2. เขียนพฤติกรรมที่สำคัญของแต่ละจุดประสงค์ทั้งหมด
3. ยุบพฤติกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันให้เป็นพฤติกรรมเดียวกัน
4. นิยามความหมายของพฤติกรรมที่ยุบรวมแล้ว

ขั้นที่ 2 การเตรียมงานและเขียนข้อสอบ เมื่อวางแผนการสร้างแบบทดสอบโดยการสร้างเป็นตารางวิเคราะห์หลักสูตรเรียบร้อยแล้ว ต้องเตรียมงาน และเขียนข้อสอบต่อไป

ขั้นที่ 3 การทดลองสอบเมื่อเขียนข้อสอบและจัดพิมพ์เรียบร้อยแล้วนำไปทดลองสอบ

ขั้นที่ 4 การประเมินผลแบบทดสอบวัดความสามารถ

การประเมินผลแบบทดสอบวัดความสามารถ เป็นการตรวจสอบว่าแบบทดสอบมีคุณภาพหรือไม่ โดยพิจารณาตามคุณลักษณะที่ดีของแบบทดสอบวัดความสามารถมี 10 ประการคือ

1. ความแม่นยำ หมายถึงแบบทดสอบสามารถวัดพฤติกรรมได้ตรงตามที่ระบุไว้ในจุดประสงค์และตามที่ทำการสอนจริง

2. ความเชื่อมั่น หมายถึงแบบทดสอบที่ให้ผลการสอบสอดคล้องตรงกันทุกครั้ง

3. อำนาจจำแนก หมายถึงข้อสอบที่แบ่งแยกคนเก่ง คนอ่อน ออกจากกันได้

กล่าวคือคนเก่งจะตอบถูก คนอ่อนจะตอบผิด

4. ความง่าย หมายถึงจำนวนเปอร์เซ็นต์ผู้ตอบถูกทั่วไปแล้ว ความง่ายที่เหมาะสมจะมีจำนวนครั้งหนึ่งตอบถูก

5. ความเป็นปรนัย หมายถึงข้อสอบที่มีคำถามชัดเจนและการให้คะแนนชัดเจน

6. ความเฉพาะเจาะจง หมายถึงข้อสอบที่มีคำถาม และการให้คะแนนชัดเจน

7. ประสิทธิภาพ หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้้นั้นประหยัดเวลาการสร้าง การดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนน แต่ให้ผลการสอบถูกต้อง

8. ความสมดุล หมายถึงแบบทดสอบสามารถวัดได้ครอบคลุมตามจุดประสงค์และเนื้อหา มีสัดส่วนจำนวนข้อสอบสอดคล้องตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร

9. ความยุติธรรม หมายถึง แบบทดสอบที่มีความชัดเจนคลุมเครือ และเปิดโอกาสให้ทุกคนมีโอกาสที่จะตอบถูกได้เท่ากัน

10. ความเหมาะสมของเวลา หมายถึงแบบทดสอบที่ได้กำหนดเวลาไว้อย่างเพียงพอในการตรวจข้อสอบจนเสร็จ

อุทุมพร จามรمان (2540 : 27) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างข้อสอบที่เป็นระบบมีดังนี้

1. การระบุจำนวนจุดมุ่งหมายในการทดสอบ
2. การระบุเนื้อหาให้ชัดเจน
3. การทำตารางเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการทดสอบ
4. การทำน้ำหนักร
5. การกำหนดเวลาสอบ
6. การกำหนดจำนวนข้อหรือคะแนน
7. การเขียนข้อสอบ

8. การตรวจสอบข้อเขียนที่เขียนขึ้น

9. การทดลองใช้ แก้วไข ปรับปรุง

สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนต้องพิจารณาถึงจุดประสงค์ เนื้อหา การเขียนข้อสอบ การทดลองสอบ และการประเมินผลแบบทดสอบ เพื่อให้ตรวจสอบได้ว่าแบบทดสอบมีคุณภาพหรือไม่

3.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียน

ความสามารถในการเรียน จัดเป็นคุณลักษณะ และความสามารถ ของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้จากการฝึกฝนหรือการสอนอันเป็นผลมาจากได้รับประสบการณ์ทั้งทางตรง และทางอ้อม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีดังนี้

เอเดการ์ ดิว (อ้างอิงจากวาสนา, 2533 : 9 –11) กล่าวถึงการเรียงลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ 10 ขั้นตอนดังนี้

1. ประสบการณ์จริงหรือประสบการณ์ตรง เป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถรับรู้ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม ได้เข้าไปอยู่ในสถานการณ์จริง และได้สัมผัสด้วยตนเองจากประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า

2. ประสบการณ์จำลอง เป็นประสบการณ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงของจริง หรือสถานการณ์จริงมากที่สุด

3. ประสบการณ์นาฏการ เป็นการจำลองสถานการณ์อย่างหนึ่ง แต่ไม่คำนึงถึงความเหมือนหรือใกล้เคียงกับประสบการณ์จริงเท่ากับประสบการณ์จำลอง

4. การสาธิต คือ การกระทำ หรือแสดงให้ดูเป็นแบบอย่างประกอบการอธิบายหรือบรรยายกระบวนการของการกระทำนั้น ๆ อย่างมีขั้นตอนต่อเนื่องกันไปเป็นลำดับ

5. การศึกษานอกสถานที่หรือทัศนศึกษา เป็นประสบการณ์เรียนรู้ที่ได้จากแหล่งความรู้ภายนอกห้องเรียนทั้งระยะใกล้และไกล

6. นิทรรศการ เป็นการนำเสนอประสบการณ์ที่ผู้ชมสามารถสัมผัสได้หลาย ๆ ด้านมาใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสม เพื่อเสนอความรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ หรือแสดงกระบวนการทำงานโดยใช้สื่อและเทคนิควิธีการหลายรูปแบบ

7. โทรทัศน์และภาพยนตร์ เป็นประสบการณ์ที่ให้ทั้งภาพเคลื่อนไหว และมีเสียงประกอบ สามารถดึงดูดผู้ชมได้ และสามารถนำเสนอประสบการณ์ที่เป็นอดีตหรืออยู่ห่างไกลมาเรียนรู้ได้

8. ภาพนิ่ง วิหุ การบันทึกเสียง เป็นประสบการณ์ที่สัมผัสได้เพียงด้านเดียว

9. ทัศนสัญลักษณ์ เป็นสัญลักษณ์ที่สามารถรับรู้ได้ด้วยการมองหรือสัมผัสได้ด้วยตา อาจเป็นตัวอักษร สัญลักษณ์ทางภาพ โครงร่างง่าย ๆ ตลอดจนภาพหรือเครื่องหมายต่าง ๆ

10. วจนสัญลักษณ์ เป็นสัญลักษณ์ทางภาษา หมายถึง ภาษาพูดและภาษาเขียน ที่จะต้องอาศัยการตีความหมาย และการใช้ภาษาที่ง่ายต่อความเข้าใจจึงจะได้ผลตามเจตนา

เอดวาร์ด ธอร์นไคค์ (อ้างอิงจากมัลลินี, 2537 :82 -83) กล่าวถึงกฎแห่งการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎคือ

1. กฎแห่งความพร้อม แบ่งเป็น 3 กฎ คือ

ถ้าบุคคลพร้อมแล้วได้กระทำ มีหลักการว่า เมื่อบุคคลพร้อมแล้วได้กระทำจะเกิดความพอใจ

ถ้าบุคคลพร้อมแล้วไม่ได้กระทำ มีหลักการว่า เมื่อบุคคลพร้อมจะกระทำแล้วไม่ได้กระทำก็ย่อมจะเกิดความรำคาญใจ

ถ้าบุคคลไม่พร้อมแต่ถูกบังคับให้กระทำ มีหลักการว่าเมื่อบุคคลไม่พร้อมแต่ถูกบังคับให้กระทำก็จะเกิดความรำคาญใจ

2. กฎแห่งการฝึกหัด มีหลักการว่าถ้าบุคคลได้กระทำ หรือฝึกฝนและทบทวนบ่อยๆ ก็จะกระทำได้ดี และเกิดความชำนาญ

3. กฎแห่งผล มีหลักการว่าถ้าบุคคลได้กระทำสิ่งใดแล้วได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ก็อยากจะกระทำสิ่งนั้นอีก แต่ถ้ากระทำแล้วไม่ได้ผลดี ก็ไม่อยากจะกระทำอีก

สรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ และความรู้สึก อันเนื่องมาจากประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องรู้และเข้าใจหลักการเรียนรู้ และนำทฤษฎีการเรียนรู้มาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนจะได้เกิดความสนใจ ตื่นตัวที่จะเรียนรู้และจะส่งผลให้ความสามารถทางการเรียนสูงขึ้น

3.5 การประเมินความสามารถในการเรียน

บลูม (Bloom, 1956 : 201) กล่าวว่า การประเมินความสามารถในการเรียนจะต้องมีการเขียนลำดับขั้นของความรู้ในการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านความรู้ความคิดมี 6 ขั้นดังนี้

1. ความรู้ความจำ หมายถึง การระลึก หรือการท่องจำความรู้ต่างๆที่ได้เรียนมาโดยตรง โดยรวมถึงการระลึกถึงข้อมูล ข้อเท็จจริงต่างๆ ไปถึงเกณฑ์ และทฤษฎีจากตำรา ดังนั้นจึงจัดได้ว่าความรู้ความจำในขั้นนี้เป็นขั้นต่ำที่สุด

2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเนื้อหาที่ได้เรียนมา หรือแปลมาจากตัวเลข การสรุป และการย่อความต่างๆ ดังนั้นจึงจัดได้ว่า การเรียนรู้ในขั้นนี้เป็นขั้นที่สูงกว่าการท่องจำอีกขั้นหนึ่ง

3. การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ โดยนักเรียนจะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาอย่างดีเสียก่อนจึงจะนำความรู้ไปใช้ได้ ดังนั้นจึงจัดได้ว่าเป็นขั้นที่สูงกว่าความเข้าใจ

4. การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเนื้อหาวิชาเป็นองค์ประกอบย่อยๆ โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับหลักการสำคัญต่างๆที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งต้องเข้าใจทั้งเนื้อหาและโครงสร้าง ดังนั้นจึงจัดได้ว่า การเรียนรู้ในขั้นนี้สูงกว่าการนำไปใช้

5. การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถที่นำเอาส่วนย่อยๆมาประกอบกันเป็น สิ่งใหม่ การสังเคราะห์จึงเกี่ยวกับการวางแผน การออกแบบการทดลอง การตั้งสมมติฐาน การ แก้ปัญหา เพราะการเรียนรู้ในขั้นนี้เป็นการเน้นพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ที่จะสร้างแนวคิดหรือแบบ แผนใหม่ๆขึ้นมา ดังนั้นจึงจัดได้ว่าการเรียนรู้ในขั้นนี้สูงกว่าการวิเคราะห์

6. การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถที่ตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าต่างๆทั้งที่เป็น คำพูด นวนิยาย บทกวี หรือรายงานการวิจัย ซึ่งต้องมีการวางแผนอยู่บนเกณฑ์ที่แน่นอน ซึ่ง นักเรียนสามารถกำหนดเกณฑ์ขึ้นมาเอง หรือนำมาจากที่อื่นก็ได้ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้จึง ถือว่าเป็นขั้นสูงสุดของความรู้ความคิด

สรุปได้ว่า ในการประเมินความสามารถในการเรียนเพื่อวัดความรู้เนื้อหาวิชา ผู้ประเมิน จะต้องมีการวางแผนการดำเนินการสร้างที่เป็นระบบแบบแผน มีความรู้ในด้านเนื้อหา เขียนคำถาม ได้ตรงประเด็นตลอดจนสามารถตรวจสอบคุณภาพได้

3.6 การประเมินผลงานความสามารถในการเขียนเรียงความ

การประเมินผลงานความสามารถในการเขียนเรียงความโดยทั่วไปมีจุดประสงค์เพื่อ ต้องการวัดความคิด ความสามารถในการใช้ภาษาในการเขียน ซึ่งมีผู้เสนอแนวทางไว้ดังนี้

วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526: 83 –84) ได้วิเคราะห์ความเรียงโดยพิจารณาจาก

1. สาระของความเรียง เรื่องที่สามารถอธิบายสาระครอบคลุมหัวใจเรื่องได้มากจะ ได้รับการตัดสินจากผู้ตรวจให้เป็นความเรียงที่มีประสิทธิภาพสูง
2. การเสนอความคิดเห็น จะสอดคล้องความคิดเห็นในขณะที่ยังอธิบายประสบการณ์ ต่างๆของผู้เขียน ความเรียงที่ได้คะแนนสูงจะมีข้อคิดเห็นดีและน่าสนใจ
3. สำนวนภาษา และวิธีการเรียบเรียงเรียงความ สามารถเขียนได้สละสลวย ต่อเนื่อง ชวนอ่าน และน่าสนใจ
4. สะอาด ลายมือดี ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง

ชวาล แพรัตกุล (2520 : 79) แนะนำให้ใช้วิธีการจัดอันดับคุณภาพด้วยการ ให้วัด ความสามารถในการเขียนเรียงความโดยการจัดอันดับคุณภาพซึ่งเป็นการเปรียบเทียบคุณภาพ ระหว่างกันเองในกลุ่ม โดยผู้ตรวจประเมินงานนั้นเป็นอันดับออกมาแล้วใช้วิธีการทางสถิติแปลง อันดับคุณภาพเหล่านั้นออกมาซึ่งเรียกว่าคะแนนอีกทีหนึ่ง

3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเรียงความในประเทศ

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2511 : 77) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพทางสมองที่มีผลต่อ ความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดพระนคร จำนวน 498 คน โดยใช้แบบทดสอบความจำ แบบทดสอบการใช้ภาษา แบบทดสอบเหตุผล และแบบทดสอบวัด ความคล่องแคล่วในการใช้คำ ผลการวิจัยพบว่า การเขียนเรียงความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กึ่งกาญจน์ สิริสุนทร (2521 : 45) ได้ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาษากับการวัดความสามารถในการเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 260 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนจากแบบทดสอบการใช้ภาษามีความสัมพันธ์กับคะแนนการเรียงความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วลี สุมิพันธ์ (2530: 68) ได้ทำวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัฒโนโชติศรีบุญญาคม จำนวน 60 คนที่เรียนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและครูเป็นผู้สอน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

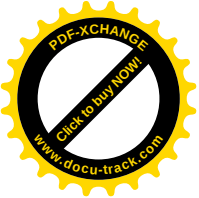
อิงอร อมาตยกุล (2535 : 74) ได้ศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่าในด้านการเสนอเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา รูปแบบการเขียน และส่วนประกอบการเขียนจัดอยู่ในเกณฑ์ดี

3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเรียงความในต่างประเทศ

คอฟกา (Kafka. 1971 : 2549 –A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องวิธีการให้สิ่งเร้าต่อเนื่องกัน 3 อย่างโดยหมุนเวียนกันในการเขียนเรียงความ โดยใช้สิ่งเร้าด้านการฟัง การได้เห็น และการสัมผัส กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 –5 พบว่า การเขียนที่ไม่ได้ให้สิ่งเร้าจะทำได้ความสามารถทางการเขียนเรียงความดีกว่าการใช้สิ่งเร้า 3 อย่าง โดยผู้วิจัยให้ข้อคิดเห็นว่า การให้สิ่งเร้าในรูปวัตถุที่ไม่ได้ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดและส่งผลต่อการเขียนเรียงความ

มิทเชล (Mitcheal. 1980 : 1329 –A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสามารถในการเขียนสะกดคำ 3 แบบคือ กลุ่มที่ 1 ใช้พจนานุกรม กลุ่มที่ 2 ใช้กิจกรรมการเขียนเรื่อง และกลุ่มที่ 3 ใช้พจนานุกรมและกิจกรรมการเขียนเรื่อง และมีกลุ่มควบคุมอีกกลุ่มหนึ่ง พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำดีกว่ากลุ่มควบคุม แต่ในส่วนของความคิดสร้างสรรค์ทางการเขียนและการเขียนสะกดคำของกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า การจะทำได้ความสามารถทางการเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการใช้รูปแบบการสอนที่สัมพันธ์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 10 ห้องเรียน รวม นักเรียน 500 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) มา 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 50 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

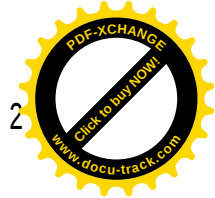
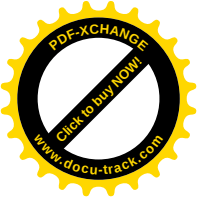
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ประกอบการสอน ได้แก่ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ
2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

เรียงความ

ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อใช้ในการสอนกลุ่มทดลอง โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความดังนี้

1. ขั้นเตรียม

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ
สาระหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การเขียนเรียงความ

1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแบบฝึก และการหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
จากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียน
เรียงความ

2. ขั้นสร้าง

2.1 ผู้วิจัยคิดรูปแบบของแบบฝึกสำหรับสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ
โดยมีลักษณะเป็นใบงานที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา
ตามกิจกรรมจำนวน 4 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 การเขียนแสดงความคิดด้วยคำ ประกอบด้วย 4 ชุดคือ

ชุดที่ 1 การหาคำที่เกี่ยวข้องกับคำที่กำหนดให้

ชุดที่ 2 การสร้างคำโดยใช้วิธีประสมคำ

ชุดที่ 3 การสร้างคำจากภาพและคำที่กำหนดให้

ชุดที่ 4 การเติมคำที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มคำที่กำหนดให้

หน่วยที่ 2 การเขียนแสดงความคิดเป็นวลีและประโยค

ประกอบด้วย 3 ชุดคือ

ชุดที่ 5 การเขียนประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำ และภาพ

ชุดที่ 6 การเขียนถ้อยคำเปรียบเทียบโดยใช้

- คำแสดงภาพ

- คำอุปมา

ชุดที่ 7 การเขียนสิ่งที่คาดหมายจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ที่
กำหนดให้

หน่วยที่ 3 การเขียนแสดงความคิดเป็นข้อความเรื่องราว

ประกอบด้วย 4 ชุด คือ

ชุดที่ 8 การสังเกตและเขียนโวหารต่างๆ

ชุดที่ 9 การเขียนบรรยายภาพตามความรู้สึก และจินตนาการ

ชุดที่ 10 การเขียนเรื่องจากคำ และกลุ่มคำที่กำหนดให้

ชุดที่ 11 การเขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์
จินตนาการจากหัวข้อที่กำหนดให้

หน่วยที่ 4 การเขียนแสดงความคิดเป็นเรื่องราวตามรูปแบบของเรียงความ
ประกอบด้วย 4 ชุดคือ

ชุดที่ 12 การเขียนคำนำ

ชุดที่ 13 การเขียนสรุป

ชุดที่ 14 การเขียนโครงเรื่อง

ชุดที่ 15 การเขียนเรียงความจากภาพ ความรู้สึก และ
จินตนาการ

2.2 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแบบฝึกทักษะโดย
พิจารณาถึงประสิทธิภาพที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้
ประสบการณ์ ความสนใจของผู้เรียน และความสะดวกในการใช้

2.3 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะให้เหมาะสมกับเนื้อหาดังนี้

2.3.1 กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับขั้นตอนต่างๆ ใน
หลักการสอนวิชาภาษาไทย

2.3.2 กำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนด

2.3.3 สร้างแบบฝึกทักษะให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่
กำหนดไว้ และครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละเรื่องของแบบฝึกทักษะ

2.4 นำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสาร
นิพนธ์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพและนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบฝึกทักษะที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3
ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรศรี ชาติกาหนันท์ และ
อาจารย์จิตติวัฒน์ จตุรวิธวงศ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาตามความเหมาะสมของกิจกรรม
การเรียนรู้ในแบบฝึกทักษะ

2.6 นำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจาก
ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ เขต
บางรัก กรุงเทพฯ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน โดยหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะ เพื่อ
ตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับกิจกรรมที่ใช้

2.7 นำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในการทดลองกับ
กลุ่มตัวอย่าง

วิธีการหาคุณภาพแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินแบบฝึกทักษะ สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินที่ใช้ในการวิจัย

2. พิจารณาหัวข้อปัญหาและจุดมุ่งหมายเพื่อทราบว่าการข้อมูลอะไรบ้าง

3. สร้างแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา การประเมินเป็นข้อความที่มีมาตรา

ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดความหมายไว้ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
คะแนน 4	หมายถึง	มีคุณภาพดี
คะแนน 3	หมายถึง	มีคุณภาพพอใช้
คะแนน 2	หมายถึง	ต้องปรับปรุงคุณภาพ
คะแนน 1	หมายถึง	ไม่มีคุณภาพ

4. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแล้วไปสอบถามกับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาการสอน 3 ท่าน

6. นำผลจากการประเมินมาพิจารณาค่าเฉลี่ยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการยอมรับคุณภาพของแบบฝึกโดยผู้วิจัยค้นคว้าได้กำหนดเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพดี
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพพอใช้
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.51 - 2.50	หมายถึง	ต้องปรับปรุงคุณภาพ
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 - 1.50	หมายถึง	ไม่มีคุณภาพ

เกณฑ์ในการยอมรับว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดให้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.5

ขึ้นไป โดยผู้วิจัยปรับปรุงจากแนวคิดของ ทรูญญา นาคหอม (2545 : 52)

ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

ศึกษาเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หนังสือคู่มือครูวิชาภาษาไทยด้านทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และวิธีสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความจากหนังสือการประเมินผลในชั้นเรียนของ โกวิท ประวาลพุกษ์ และสมศักดิ์ สินธุระเวชชัย (2523 : 72 –82)

วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเนื้อหาวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนเรียงความ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

สร้างตารางวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อกำหนดน้ำหนักของเนื้อหาและพฤติกรรมในแต่ละจุดประสงค์ให้ครอบคลุมเนื้อหาที่สร้างขึ้นในแผนการสอน

2. ขั้นสร้าง

สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเป็นแบบอัตนัย โดยกำหนดให้นักเรียนเขียนเรียงความแสดงความรู้สึก และแสดงความคิดเห็น 1 เรื่อง มีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด ใช้เวลา 50 นาที การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบ ใช้ผู้ตรวจ 3 คน คือ อาจารย์ ชนิษฐา มากรักษา อาจารย์ภาคินี เผือกพูนผล และอาจารย์วัชรินทร์ รัตมะณี อาจารย์ผู้สอน วิชาภาษาไทยโรงเรียนอัสสัมชัญ ที่มีประสบการณ์ทางด้านการสอนภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 10 ปี

วิธีการหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

1. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย 3 ท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรศรี ซาติกานนท์ และอาจารย์จิตติวัฒน์ จตุรวิธวงศ์ ตรวจสอบคุณภาพ แก้ไขคำสั่ง ในด้านการใช้ภาษาให้ถูกต้องชัดเจน และนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2527 : 69)

คะแนน +1	สำหรับแน่ใจว่าคำสั่งสอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน
คะแนน 0	สำหรับไม่แน่ใจว่าคำสั่งสอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน
คะแนน -1	สำหรับแน่ใจว่าคำสั่งไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดความสามารถโดยการนำคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อไปหา ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (IOC) (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ . 2539 : 249) ไม่ต่ำกว่า 0.5

2. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 100 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความโดยปรับปรุงมาจากประสิทธิ์ ภาพัณกลอน และวัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ซึ่งแบ่งการพิจารณาเป็น 4 ส่วนดังนี้

- ส่วนที่ 1 การเสนอเนื้อหาสาระ
- ส่วนที่ 2 การใช้ภาษา
- ส่วนที่ 3 รูปแบบการเขียน
- ส่วนที่ 4 ส่วนประกอบการเขียน

3. นำคะแนนที่ได้มาหาค่าความยาก โดยใช้สูตร Index of Difficulty (โกวิท ประวาล พุกษ์ และสมศักดิ์ สินธุระเวชชัย, 2523 : 198) ที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 และหาค่าอำนาจจำแนกโดยคำนวณจากสูตร Index of Discrimination (โกวิท ประวาลพุกษ์ และสมศักดิ์ สินธุระเวชชัย, 2523 : 199) ที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

4. หาค่าความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ 3 คน คือ อาจารย์ผู้สอน

วิชาภาษาไทยโรงเรียนอัสสัมชัญ ที่มีประสบการณ์ทางด้านการสอนภาษาไทยไม่ต่ำกว่า10 ปี ตรวจสอบให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบเดียวกัน ให้คะแนนเป็นแบบตำแหน่งที่ (rank) ใช้สูตรของ Guilford หาค่า $\bar{r}$ เป็นค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยเพียงคนเดียว และสูตรของ Sperman Brown หาค่าความสอดคล้องของผู้ตรวจทั้ง 3 คน (อนันต์ ศรีโสภา 2525 : 75- 76) ไม่ต่ำกว่า 0.5

การสร้างเกณฑ์การประเมินผลงานเขียนเรียงความ

การสร้างเกณฑ์การประเมินผลงานเขียนเรียงความ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร แบบเรียน คู่มือครูวิชาภาษาไทย เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักการเขียนเรียงความที่ดี และเกณฑ์การประเมินผลงานเขียนเรียงความเพื่อนำมาสร้างเป็นเกณฑ์การประเมินผลในครั้งนี้

2. สร้างเกณฑ์การประเมินผลงานเขียนเรียงความ โดยแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1_ การเสนอเนื้อหาสาระ ให้พิจารณาดังนี้

- 1.1 การเขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง
- 1.2 การเรียบเรียงเนื้อหา
- 1.3 ความมีเอกภาพของเนื้อหา
- 1.4 การเน้นข้อคิดที่สำคัญ
- 1.5 การใช้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น
- 1.6 การเสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่
- 1.7 การเสนอความคิดเชิงสร้างสรรค์

ส่วนที่ 2 การใช้ภาษา ให้พิจารณาถึง

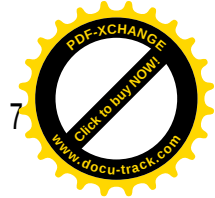
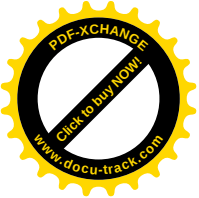
- 2.1 การใช้ถ้อยคำ
- 2.2 การเรียงคำเข้าประโยค
- 2.3 การใช้กลุ่มคำและประโยค
- 2.4 การเขียนสะกดการันต์
- 2.5 การวางสระวรรณยุกต์
- 2.6 การใช้เครื่องหมายต่างๆ

ส่วนที่ 3 รูปแบบการเขียน ให้พิจารณาถึง

- 3.1 การเขียนที่มีส่วนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป
- 3.2 สัดส่วนของการย่อหน้า

ส่วนที่ 4 ส่วนประกอบการเขียน ให้พิจารณาถึง

- 4.1 การใช้โวหาร

- 4.2 การอ้างอิงต่างๆ เช่น สำนัก สภาชีวิต คำพังเพย คำคม ข้อคิด บทกวี หรือบทพระราชนิพนธ์ต่างๆ เป็นต้น
- 4.3 การวางวรรคตอน
- 4.4 การไม่เขียนฉีกคำหรือแยกคำ
- 4.5 ความสมบูรณ์ของการเขียน

วิธีการตรวจงานเขียนเรียงความ

1. ผู้ตรวจอ่านผลงานของนักเรียนทุกคน โดยพิจารณาที่ละด้าน คือ ด้านการเสนอเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา รูปแบบการเขียน และส่วนประกอบของการเขียน

2. พิจารณาให้คะแนนแต่ละส่วน ดังนี้

จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน แบ่งเป็น

ส่วนที่ 1	การเสนอเนื้อหาสาระ	ให้คะแนน	21	คะแนน
ส่วนที่ 2	การใช้ภาษา	ให้คะแนน	18	คะแนน
ส่วนที่ 3	รูปแบบการเขียน	ให้คะแนน	6	คะแนน
ส่วนที่ 4	ส่วนประกอบของการเขียน	ให้คะแนน	15	คะแนน

แต่ละส่วนจะระบุการพิจารณาเป็นรายข้อย่อย ข้อละ 3 คะแนน โดยแบ่งเป็น 3 ระดับคือ 3 2 และ 1 ทั้งนี้การตรวจให้คะแนนจะใช้วิธีการขีดลงในช่องระดับคะแนนที่ทำไว้ในแบบประเมินผลงานเขียนเรียงความดังนี้

ตาราง 1 แบบประเมินผลงานเขียนเรียงความ

ชื่อ..... เลขที่.....

ลำดับที่	เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคะแนน			รวม
		3	2	1	
1	การเสนอเนื้อหาสาระ 21 คะแนน แบ่งเป็น				
	1.1 การเขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง (3 คะแนน)				
	1.2 การเรียบเรียงเนื้อหา (3 คะแนน)				

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคะแนน			รวม
		3	2	1	
	1.3 ความมีเอกภาพของเนื้อหา	(3 คะแนน)			
	1.4 การเน้นข้อคิดที่สำคัญ	(3 คะแนน)			
	1.5 การใช้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น	(3 คะแนน)			
	1.6 การเสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่	(3 คะแนน)			
	1.7 การเสนอความคิดเชิงสร้างสรรค์	(3 คะแนน)			
2	การใช้ภาษา 18 คะแนน แบ่งเป็น				
	2.1 การใช้ถ้อยคำ	(3 คะแนน)			
	2.2 การเรียงคำเข้าประโยค	(3 คะแนน)			
	2.3 การใช้กลุ่มคำและประโยค	(3 คะแนน)			
	2.4 การเขียนสะกดการันต์	(3 คะแนน)			
	2.5 การวางสระวรรณยุกต์	(3 คะแนน)			
	2.6 การใช้เครื่องหมายต่างๆ	(3 คะแนน)			
3	รูปแบบการเขียน 6 คะแนน แบ่งเป็น				
	3.1 การเขียนส่วนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป	(3 คะแนน)			
	3.2 สัดส่วนของการย่อหน้า	(3 คะแนน)			
4	ส่วนประกอบกรเขียน 15 คะแนน แบ่งเป็น				
	4.1 การใช้โวหาร	(3 คะแนน)			
	4.2 การอ้างอิงต่างๆเช่น สำนวน สุภาษิต คำพังเพย คำคม ข้อคิด บทกวี หรือ บทธรรมะต่างๆ เป็นต้น	(3 คะแนน)			
	4.3 การวางวรรคตอน	(3 คะแนน)			
	4.4 การไม่เขียนฉีกคำหรือแยกคำ	(3 คะแนน)			
	4.5 ความสมบูรณ์ของการเขียน	(3 คะแนน)			
รวม					

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนการฝึก โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ทำการฝึกทักษะการเขียนเรียงความ จากแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่สร้างขึ้นทั้งหมด 4 หน่วย ประกอบด้วยแบบฝึกย่อย 15 ชุด

วิธีการฝึกมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ผู้วิจัยแจกใบงานให้นักเรียนทุกคน อธิบายจุดประสงค์ของกิจกรรมการฝึกในแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยแนะนำ อธิบายและยกตัวอย่างการเขียนเรียงความที่กำหนดให้นักเรียนแต่ละคนฝึกการเขียนในใบงานที่กำหนด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานการเขียนและร่วมกันอภิปรายเพื่อเป็นแนวทางในการฝึกกิจกรรมครั้งต่อไป

3. ทำการทดสอบหลังการฝึกการทดลองอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับที่สอบก่อนการฝึก เพื่อนำผลที่ได้จากการวัดมาวิเคราะห์ทางสถิติ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งได้ดังนี้

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง(Experiment Research)ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการทดลองชนิด Randomized One Group Pretest –Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 249)

แบบแผนการทดลอง

ตาราง 2 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized One Group Pretest –Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

E แทน กลุ่มทดลอง

X แทน การจัดกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ

T₁ แทน การสอบก่อนการจัดกระทำทดลอง (Pre - test)

T₂ แทน การสอบหลังการจัดกระทำทดลอง (Post –test)

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ขั้นตอนเตรียมการ

2.1.1 ดำเนินการติดต่อกับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลอง

2.1.2 จัดตารางเวลาในการทดลอง โดยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวมเป็นเวลา 21 คาบ

2.1.3 จัดสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ

2.2 ขั้นตอนทดลอง

การทดลองครั้งที่ 1

1. ผู้วิจัยได้นำ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ เขตบางรัก กรุงเทพฯ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาใหม่มาก่อน จำนวน 3 คน โดยใช้ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ 1 ชุด ต่อ นักเรียน 1 คน และจับเวลาในการทำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียน

2. ในขณะที่ทดลอง ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลต่างๆ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับสภาพการใช้ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความว่าเหมาะสม มีปัญหาหรือไม่ โดยสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด และสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ

การทดลองครั้งที่ 2

ผู้วิจัยได้นำ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ เขตบางรัก กรุงเทพฯ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาใหม่มาก่อน จำนวน 15 คน โดยใช้ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ 1 ชุด ต่อ นักเรียน 1 คน โดยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ให้นักเรียนทำ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาตามกิจกรรมจำนวน 4 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 การเขียนแสดงความคิดด้วยคำ

หน่วยที่ 2 การเขียนแสดงความคิดเป็นวลีและประโยค

หน่วยที่ 3 การเขียนแสดงความคิดเป็นข้อความและเรื่องราว

หน่วยที่ 4 การเขียนแสดงความคิดเป็นเรื่องราวตามรูปแบบของเรียงความ

2. ในขณะที่นักเรียนเรียนแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความเสร็จแต่ละหน่วย นักเรียนจะได้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน และนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อเก็บข้อมูลไว้วิเคราะห์หาแนวโน้มประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ

3. เมื่อนักเรียนเรียนแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความครบทุกหน่วยแล้ว ให้ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

4. นำผลจากการทำแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนมา หาค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อเก็บข้อมูลไว้วิเคราะห์หาแนวโน้มประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียน เรียงความและปรับปรุงแก้ไขแล้วเพื่อดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ผู้วิจัยได้นำ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วครั้งที่ 2 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ เขตบางรัก กรุงเทพฯ ที่ไม่เคยเรียน เนื้อหานี้มาก่อน จำนวน 50 คน โดยใช้ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ 1 ชุด ต่อนักเรียน 1 คน โดย ดำเนินการทดลองดังนี้

1. ให้นักเรียนทำ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาตาม กิจกรรมจำนวน 4 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 การเขียนแสดงความคิดด้วยคำ

หน่วยที่ 2 การเขียนแสดงความคิดเป็นวลีและประโยค

หน่วยที่ 3 การเขียนแสดงความคิดเป็นข้อความและเรื่องราว

หน่วยที่ 4 การเขียนแสดงความคิดเป็นเรื่องราวตามรูปแบบของเรียงความ

2. ในขณะที่นักเรียนเรียนแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความเสร็จแต่ละหน่วย นักเรียนจะได้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน และนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อเก็บข้อมูลไว้วิเคราะห์หาแนวโน้มประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ

3. เมื่อนักเรียนเรียนแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความครบทุกหน่วยแล้ว ให้ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

4. นำผลจากการทำแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนมา หาค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อเก็บข้อมูลไว้วิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียน เรียงความตามเกณฑ์ 80/80

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. หาค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบเครื่องมือ
3. ทดสอบสมมติฐานในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

80/80

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

- 1.1 หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) โดยคำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ

2538 : 73)

สูตร
$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

- 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลัง 2
 N แทน จำนวนผู้ทำแบบทดสอบ

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่

- 2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาไทย

โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเรื่องการเขียนเรียงความชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 248-249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
 $\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญเนื้อหา

2.2 หาค่าความยากของแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความชนิดอัตนัย โดยใช้สูตร Index of difficulty (โกวิท ประวาลพุกษ์ และ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ 2523:198)

$$\text{Index of difficulty} = \frac{S_H + S_L - (n_T)(X_{\min})}{n_T(X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ S_H = ผลรวมของความถี่คูณด้วยคะแนนของกลุ่มสูง
 S_L = ผลรวมของความถี่คูณด้วยคะแนนของกลุ่มต่ำ
 $X_{\max}$ = คะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้
 $X_{\min}$ = คะแนนต่ำสุดที่เป็นไปได้
 n_T = จำนวนนักเรียนทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความชนิดอัตนัย โดยใช้สูตร Index of discrimination (โกวิท ประวาลพุกษ์ และ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ 2523:199)

$$\text{Index of discrimination} = \frac{S_H - S_L}{n_H(X_{\max} - X_{\min})}$$

S_H = ผลรวมของความถี่คูณด้วยคะแนนของกลุ่มสูง
 S_L = ผลรวมของความถี่คูณด้วยคะแนนของกลุ่มต่ำ
 $X_{\max}$ = คะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้
 $X_{\min}$ = คะแนนต่ำสุดที่เป็นไปได้
 n_H = จำนวนนักเรียนทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2.4 หาค่าความสอดคล้องของผู้ตรวจให้คะแนน 3 คน และผู้ให้คะแนนแต่ละคนให้คะแนนเป็นแบบตำแหน่งที่ (rank) ใช้สูตรของ Guilford (อนันต์ ศรีโสภา 2525 : 75- 76)

$$\bar{r} = 1 - \frac{k(4N+2)}{(k-1)(N-1)} + \frac{12\sum s^2}{k(k-1)N(N^2-1)}$$

เมื่อ $\bar{r}$ = ความเชื่อมั่นเฉลี่ยระหว่างผู้ให้คะแนน

k = จำนวนผู้ที่ให้คะแนน

N = จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ

S = ผลบวกของตำแหน่งที่คะแนนของนักเรียนแต่ละคน

จาก $\bar{r}$ ดังกล่าวเป็นค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยเพียงคนเดียว ถ้าต้องการทราบความเชื่อมั่นของผู้ให้คะแนน ทั้ง 3 คน ใช้สูตรของ Sperman Brown (อนันต์ ศรีโสภา 2525 : 75- 76)

$$r_{xx} = \frac{n\bar{r}}{1+(n-1)\bar{r}}$$

$$\text{เมื่อ } n = \frac{3(\text{new.length})}{1(\text{old.length})} = 3$$

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ใช้สูตร E_1 / E_2 (เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 294 –295) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่าแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมีคุณภาพตามเกณฑ์ 80 / 80

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\sum x}{\frac{N}{A}} \times 100$$

- เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแบบฝึก คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดประกอบกิจกรรมหลังเรียน
- $\sum x$ คือ คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกทักษะประกอบกิจกรรมระหว่างเรียน
- A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกทักษะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้
- N คือ จำนวนผู้เรียน

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

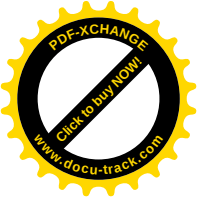
- เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังจากการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก) คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนประกอบกิจกรรมหลังเรียน
- $\sum x$ คือ คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนประกอบกิจกรรมหลังเรียน
- B คือ คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน
- N คือ จำนวนผู้เรียน

3.2 ใช้วิธีการทางสถิติแบบ t -test Dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 104 -106) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนก่อนและหลังได้รับการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะ

$$:df = N - 1$$

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบที
- D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
- N แทน จำนวนคู่
- $\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนกับทดสอบหลังเรียน
- $\sum D^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนกับทดสอบหลังเรียน

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

t แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบที

SD แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

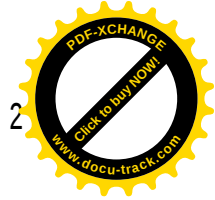
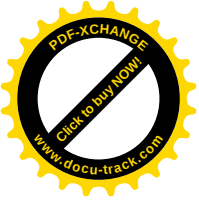
ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t-test (Dependent Sample)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผล ตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ

1. ทดสอบสมมติฐานที่ว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมีคุณภาพตามเกณฑ์ 80 / 80

ตาราง 3 ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความตามเกณฑ์ 80/80

ความสามารถ ในการเขียนเรียงความ	N	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	$\bar{X}$	SD	ร้อยละ
ระหว่างเรียน	50	40	1585	32.2	2.51	80.05
หลังเรียน	50	20	829	16.58	1.41	82.90

จากตาราง 3 พบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมีประสิทธิภาพ 80.05 / 82.90 แสดงว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

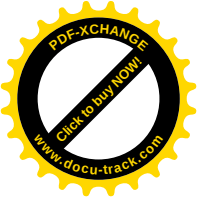
2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t –test (Dependent sample) ผลปรากฏดังในตารางดังนี้

ตาราง 4 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ความสามารถในการเขียนเรียงความ	N	$\bar{X}$	SD	t
ก่อนเรียน	50	31.7000	2.46816	
หลังเรียน	50	33.1600	2.83102	
t-test Dependent sample	50	-3.29300	1.62240	-14.352**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีขั้นตอนศึกษาและผลของการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความให้มีคุณภาพตามเกณฑ์
80 /80
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความจะมีความสามารถทางการเขียน
เรียงความหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

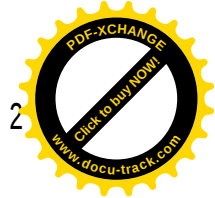
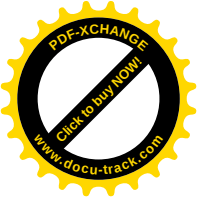
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญ ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2549 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช
2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 10 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 500 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญ ภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียน 50 คน ซึ่งได้มา
จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ใช้ระยะเวลาใน
การทดลองเป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที จำนวน 21คาบ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 4 หน่วยใหญ่ คือ หน่วยที่ 1 การเขียนแสดงความคิดด้วยคำ หน่วยที่ 2 การเขียนแสดงความคิดเป็นวลีและประโยค หน่วยที่ 3 การเขียนแสดงความคิดเป็นข้อความและเรื่องราวหน่วยที่ 4 การเขียนแสดงความคิดเป็นเรื่องราวตามรูปแบบของเรียงความ

2. แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความแบบอัตนัย โดยกำหนดให้นักเรียนเขียนเรียงความแสดงความรู้สึก และแสดงความคิดเห็น 1 เรื่อง มีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด ใช้เวลา 50 นาที มีค่าความยากง่าย 0.35 และ 0.41 และค่าอำนาจจำแนก 0.31 และ 0.30

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้ระยะเวลาจำนวน 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ ในภาคเรียนที่ 2 ดังนี้

1. จัดปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับขั้นตอนในการทำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ
2. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ
3. ดำเนินการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความจำนวน 4 หน่วย พร้อมกับทำแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียนแต่ละหน่วย และเมื่อเรียนครบทุกหน่วยจะทดสอบด้วยแบบทดสอบหลังเรียน
4. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนการเรียน
5. นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำคะแนนมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ คือค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน
2. หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความ
3. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความตามเกณฑ์ 80 / 80
4. ตรวจสอบสมมติฐานความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้ t -test แบบ Dependent Sample

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีประสิทธิภาพ 80.05 / 82.90 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่สร้างและพัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80 / 80
2. นักเรียนที่ได้ทำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมีความสามารถในการเขียนเรียงความสูงกว่าก่อนทำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ จากผลการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามลำดับได้ดังต่อไปนี้

1. จากการทดลองพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.05 / 82.90

แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมีความสามารถในการเขียนเรียงความได้สูงกว่าการเรียนก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลที่นักเรียนสามารถเขียนเรียงความได้ดีขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้เรียนและทำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความตามขั้นตอนทั้ง 4 หน่วย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80 / 80 เป็นผลให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นและสร้างความเข้าใจได้เป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ มีความสามารถในการเขียนเรียงความสูงกว่าการเรียนก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลที่นักเรียนสามารถเขียนเรียงความได้ดีขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้เรียนและทำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความตามขั้นตอนทั้ง 4 หน่วย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80 / 80 เป็นผลให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นและสร้างความเข้าใจได้เป็นอย่างดีโดยนักเรียนได้ฝึกกิจกรรมอย่างหลากหลาย ขยายขอบเขตการพัฒนาไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก เริ่มจากการฝึกเขียนคำ ประโยค ข้อความ และเป็นเรื่อง จึงเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียนซึ่งทำให้มีความสามารถในการเขียนเรียงความดีขึ้น และในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรมจะพบว่านักเรียนมีความตั้งใจ และพึงพอใจในการทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะเป็นอย่างมากเนื่องจากได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง ได้ตอบคำถามอย่างอิสระจากจินตนาการของตนเอง จึงทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดลองของวัชรีย์ ขำวิจิตร (2542 : 77) ที่ว่าแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.75 / 85.00 แสดงว่าแบบฝึกทักษะ

การเขียนเรียงความนี้ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความได้ตามจุดมุ่งหมาย ทั้งนี้เพราะแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่สร้างขึ้นผ่านกระบวนการขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม คือ ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เทคนิค วิธีการ กระบวนการทฤษฎีเป็นแนวทาง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหาและสื่อการสอนหลายอย่าง que เสริมซึ่งกันและกัน อย่างมีระบบ การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเลือกสื่อต่างๆ ให้เหมาะสม รวมถึงการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความให้สอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งได้มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์ สอดคล้อง และส่งเสริมซึ่งกันและกัน ผ่านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ และความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหาของแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ได้แบบฝึกทักษะที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีและเกิดประสิทธิภาพ

2. จากการทดลองพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความมีความสามารถในการเขียนเรียงความสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความสูงขึ้น เนื่องจากเหตุผลดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น อาศัยหลักจิตวิทยาการจูงใจผู้เรียนโดยเนื้อหาเรียงตามลำดับจากง่ายไปหายาก แต่ละแบบฝึกมีความยากง่ายพอเหมาะทำให้นักเรียนมีกำลังใจในการทำแบบฝึก ซึ่งแบบฝึกที่สร้างขึ้นนี้สอดคล้องกับหลักการสร้างแบบฝึกของพรหม ชูไทย (2522 : 27) ที่กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกต้องอาศัยหลักการจูงใจผู้เรียน (Motivation) โดยการจัดแบบฝึกที่เหมาะสมกับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และยังสอดคล้องกับหลักการทำแบบฝึกของ สุจิตต์ เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2528 : 65 –82) ซึ่งกล่าวว่า การจูงใจผู้เรียนสามารถทำได้โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพอใจที่จะทำแบบฝึกต่อไป

2. แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ เป็นแบบฝึกทักษะที่น่าสนใจ มีภาพประกอบสวยงาม มีหลายรูปแบบ ทำให้ดึงดูดความสนใจ สร้างความเพลิดเพลินและความกระตือรือร้นให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีแรงกระตุ้นที่จะทำแบบฝึกต่อไปโดยไม่เบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับ รัชณี ศรีไพรวรรณ (2547 : 412) ที่กล่าวว่า แบบฝึกทักษะต้องอาศัยรูปแบบที่สวยงาม เพื่อให้เด็กมีกำลังใจทำแบบฝึกต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในด้านต่างๆดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

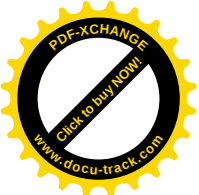
1.1 ครูผู้สอนภาษาไทยควรหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาการเขียนเรียงความต่างๆด้วยการร่วมมือกันสร้างแบบฝึกทักษะที่ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยการอ่าน การฟัง แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และสามารถนำแบบฝึกทักษะไปใช้ในกิจกรรมสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเขียนเรียงความ ซึ่งแบบฝึกจะช่วยให้นักเรียนสามารถเขียนเรียงความได้ดีขึ้น และมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนซ่อมเสริมมากขึ้น พร้อมกันนี้ครูผู้สอนควรมีการสังเกตและจดบันทึกผลพฤติกรรมของนักเรียนขณะทำกิจกรรม และนำผลจากการสังเกตไปปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

1.2 ครูต้องศึกษาและทำความเข้าใจเป็นอย่างดีในกิจกรรมทุกกิจกรรมของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ เพื่อวางแผนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับตรวจเฉลยคำตอบให้นักเรียนทราบผลและความก้าวหน้าหลังจากได้ทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ โดยชี้แจงข้อบกพร่องให้นักเรียนทราบและต้องใช้หลักจิตวิทยากับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะพัฒนาผลงานของตนเองต่อไป

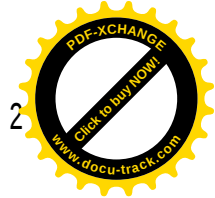
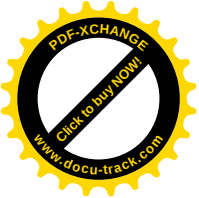
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความในระดับชั้นอื่นๆเพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนอย่างกว้างขวาง และควรทำต่อเนื่องกันตามระดับชั้น

2.2 ควรมีการศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความกับตัวแปรอื่นๆเพื่อนำไปใช้ฝึกนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

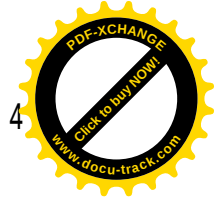
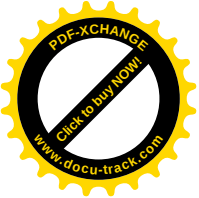
บรรณานุกรม

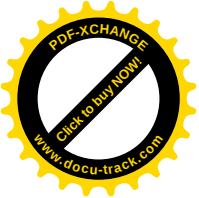
บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มภาษาไทย. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2524). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับ ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กัลยา สหชาติโกสีย์. (2545). สมุทธวิธีมาตรฐานภาษาไทย 2 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 อักษรเจริญทัศน์.
- กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์. (2521). ความสัมพันธ์ของข้อสอบแบบเลือกตอบที่ใช้วัดความสามารถทาง ภาษากับการวัดความสามารถในการเรียงความ ปริญญาโท. กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- โกวิท ประวาลพุกษ์ และสมศักดิ์สินธุระเวชญ์. (2523). การประเมินในชั้นเรียน. วัฒนาพานิช. ----- . (2527). การประเมินในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. วัฒนาพานิช.
- กองทัพ เลือบบพณิษฐกุล. (2542). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2532). สำนักงาน. รายงานการประเมินความก้าวหน้า คุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศปีการศึกษา 2532. กรุงเทพฯ: กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- จรรยา ศรีพันธุ์บุตร. (2533). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเขียนเรียงความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึกการเขียน. ปริญญาโท. กศ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- จตุพร ชาดง. (2547). การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนที่ความคิดวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปริญญาโท. กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยนันท์ นันทพันธ์. (2534). ศิลปะการเขียนเรียงความและรวมเรียงความรางวัลพระราชทาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ประกายพริก.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2528). ชุดการสอนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2533). กิจกรรมการเขียนเรียงความ สารพัฒนาหลักสูตร. 96 : 21-24; มีนาคม.

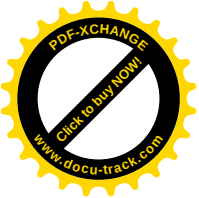
- ธัญญา นาคหอม. (2545). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียน
สะกดคำให้ถูกต้อง. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชวาล แพรัตกุล. (2520). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญการพิมพ์.
- นิตยา ฤทธิโยธี. (2520). การทำและการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ เอกสารเผยแพร่ความรู้
ทางการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2525). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
- , (2527). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์แนวคิดและวิธีการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
- ประทีป ศิริบงกช. (2530). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้การสอนเรียงความแบบปกติกับใช้แบบฝึกการเขียนเชิง
สร้างสรรค์. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประสาน
มิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2545). กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1 – ม. 3) เล่ม 1
กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- ประยงค์ งามจิตต์. (2547). การสร้างแบบฝึกการอ่านคำที่ใช้อักษร ร ล ว ควบกล้ำ สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุดรธานี. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
บูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. (2518). การเขียนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯไทยพานิช.
- ปรัชญา อากาศ และกรุณันท์ รัตนแสงวงษ์. (2541). ศิลปะการใช้ภาษา การพูด การเขียน.
พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- เปลื้อง ณ นคร. (2512). แบบเรียงความ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- พรรณี ชูไทย. (2522). สารัตถกิจติวิทยาการศึกษา เอกสารการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิศวาท ลัดดากุล. (2524). การสร้างแบบฝึกการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์สำหรับการเรียน
การสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 233 หน้า. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญ เลียงจันทร์. (2521). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการสอนเขียนเรียงความแบบปกติกับ
แบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

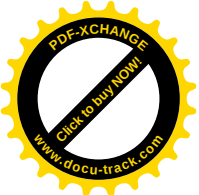
- มาลินี จุฑะรพ. (2537). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- ยุดา รักไทย และเบญจมาศ อ่ำพันธุ์. (2542). คนฉลาดเขียน พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ยุพา ยิ้มพงษ์. (2522). การสร้างแบบฝึกการเขียนคำที่ใช้อักษร ร ล ว สำหรับประถมศึกษาปีที่ 4 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รัชณี ศรีไพรวรรณ. (2547). แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กแรกเรียน คู่มือครู แนวความคิดและทักษะบางประการเกี่ยวกับการสอนเด็กเริ่มเรียนที่พูดสองภาษา. นครราชสีมา: สำนักงานศึกษาธิการเขต 11.
- รัฐจิต แก้วจำปา. (2544). ภาษาไทย (01—310—101). กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือกกุสุมา ณ อยู่ชยา. (2513). ภาษาไทยตอน 1 วิธีการสอนภาษาไทย ชั้นมัธยม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- รัตนา สถิตานนท์. (2541). คู่มือ —แบบฝึกทักษะหลักและการใช้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิควิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสน์.
- วัชพงศ์ โกมุทธรรมวิบูลย์ และคณะ. (2546). แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: ธนชัยการพิมพ์.
- วรรณ แก้วพริก. (2526). การใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วรรณ บัวเกิด. (2518). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความ และทักษะการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 . วิทยานิพนธ์. คม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัชร ขำวิจิตร. (2542). แบบฝึกการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 . วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2526). รายงานการวิจัยการวัดความสามารถทางการเขียน ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา ชาวหา. (2533). สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์.
- วลี สุมิพันธ์. (2530). การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัฒนโชติศรีบุญญาคม ที่เรียนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึกเสริม ทักษะและครูเป็นผู้สอน ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

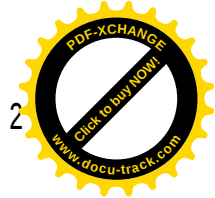
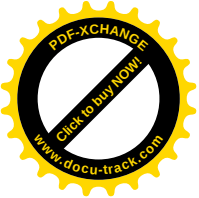
- วิชาการ, กรม. (2526). *คู่มือครูการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. กรุงเทพฯ: ครูสภา
ลาดพร้าว.
- วรรณถ พวงสุวรรณ. (2518). *การสร้างแบบฝึกการผันวรรณยุกต์สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. (วิชามัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร สุทธิแพทย์. (2518). *แบบฝึกหัดสำหรับสอบเรื่องวลีในภาษาไทยในระดับประกาศนียบัตร*
วิชาการศึกษา. วิทยานิพนธ์. ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศิวภรณ์ หอมสุวรรณ. (2521). *เปรียบเทียบการสอนเรียงความ โดยใช้สิ่งเร้ากับการสอนเรียงความ*
แบบปกติในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กศ.ม.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สนิท ตั้งทวี. (2528). *ความรู้และทักษะทางภาษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. (2522). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). *เทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เสริม พงศ์ทอง. (2521). *การใช้วรรณคดีสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์*. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมชัย ไชยกุล. (2526). *การสร้างแบบฝึกการออกเสียงคำที่สะกดด้วยแม่กก กกด และกบ*
สำหรับนักเรียนที่พูดภาษามลายู ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดยะลา.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2523). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- (2528). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. (2511). *สมรรถภาพทางสมองที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ*.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.
- อัจฉรา ชิวพันธ์ และคณะ. (2542). *การใช้ภาษาไทยเล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. กรุงเทพฯ:
บรรณกิจ.
- อนันต์ ศรีโสภณ. (2529). *การวัดผลทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
จำกัด.
- อิงอร อมาตยกุล. (2535). *การศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้น*
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. ปริญญาโท. กศ.ม.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- อุทุมพร จามรมาน. (2540). *ข้อสอบ : การสร้างและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พันธ์.
- เอกฉันท จารุเมธีชน. (2539). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อรพรรณ พรสีมา. (2530). *เอกสารประกอบการสอนวิชาเทคโนโลยี 437 บทเรียนด้วยตนเอง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. บางเขน.
- อ้อมน้อย เจริญธรรม. (2547). *เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงร้อยแก้วภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกกับการสอนปกติ* ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ้ายเอกสาร.
- Bloom, Benjamin S. (1956). *Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain*. New York: David Mackey Company Inc.
- Green, Harry A; & Walter, PettyT. (1965). *Developing Language Skill in the Elementary School*. 2d.ed. , Boston, Allyn and Bacon Inc:379 p.
- Henning, Richard Kenneth. (1980). *Composition Writing And Function of Language. Dissertation Abstracts International*. 2424-A: December.
- Kip, Hartvigsen M. (1981). *A Comparative study Of Quality and Syntactic Maturity Between In - Class and Out -Class Writing Sample of Freshmen At Washington State University*. Dissertation Abstracts International. 2111-A : November.
- Kafka, Toby T. (1971). *A Study of the Effectiveness of four Motivational Stimuli on the Quality of The Compositions of Intermediate Students in One School District*. Dissertation Abstracts International. 32(5) . 2549 A :November.
- Lannon, John M. (1983). *The Writing Process : A Concise Rhetoric*. Boston / Toronto : Little Brown.
- Patty, Green. (1963). *Language Workbooks and Practice Materials*. Development Language Skills in the Elementary Schools. New York: Allyn and bacon.
- Scott, Terry Micheal. (1980). *The Effects of cooperative Learning Environment or Relationships with Peers, Attitudes Toward Self and School and Achievement in Spelling of Ethnically Diverse Elementary Student*. (Interdependent, Intergration, Student- Teams, Multi -Ethnic, Minority). Dissertation Abstracts International. 46 :1503 -A.

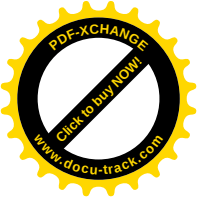

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการศึกษาค้นคว้า

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการศึกษาค้นคว้า

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานันท์ รุ่งเรืองธรรม

คณะ ศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

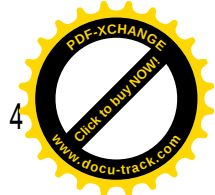
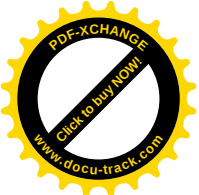
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรศรี ชาทิกานนท์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(ฝ่ายมัธยม)

อาจารย์ฐิติวัฒน์ จตุรวิธวงศ์

โรงเรียนอัสสัมชัญ

ภาคผนวก ข

แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบฝึกหน่วยที่ 4

การเขียนเรียงความแสดงความคิดเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์

แบบฝึกหน่วยที่ 4 ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะ 4 ชุดดังนี้

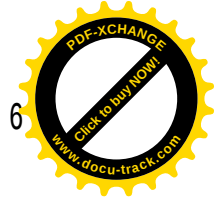
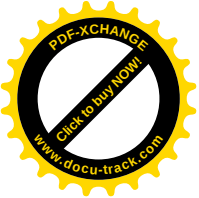
ชุดที่ 12. การเขียนคำนำ

ชุดที่ 13. การเขียนโครงเรื่อง

ชุดที่ 14. การเขียนสรุป

ชุดที่ 15. การเขียนเรียงความจากภาพ ความรู้สึก และจินตนาการ

ชื่อสกุล.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่3/.....โรงเรียนอัสสัมชัญ
วิชา.....วันที่.....

ใบความรู้หน่วยที่ 4

การเขียนเรียงความแสดงความคิดเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์

.....

เรียงความ คือ ข้อความที่ประกอบด้วยส่วนต่างๆ 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นคำนำ ส่วนต่อมาเป็นเนื้อเรื่อง ส่วนสุดท้ายเป็นสรุป

คำนำ คือ การเขียนเริ่มเรื่องด้วยการบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่เป็นความคิดแปลกใหม่ มีลักษณะเร้าความสนใจเชิญชวนให้ผู้อ่านอยากอ่านเรื่องจนจบ และต้องเขียนให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือในความรู้และความสามารถของผู้เขียนโดยเขียนเพียง 1 ย่อหน้า

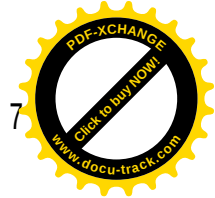
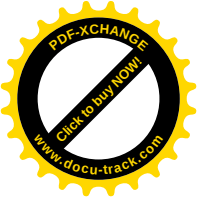
วิธีการเขียนคำนำ จะต้องเริ่มคำนำด้วยการถาม การเล่าเรื่อง การยกคำพังเพย หรือ สุภาษิต การอธิบายชื่อเรื่อง การนำข้อความหรือคำพูดของผู้มีชื่อเสียงมากล่าว และด้วยการให้ความหมายของเรื่อง

ตัวอย่าง การนำคำพูดมาเป็นคำนำ

บุคคลที่ข้าพเจ้ายกย่องและยึดถือเป็นแบบฉบับ

“ไม่มีอะไรที่เราจะทำได้ หากเรามีความพยายามจริงๆ อาจารย์ใหญ่คนหนึ่งได้พูดในที่ประชุมนักเรียน ในหมู่นักเรียนนั้นมีข้าพเจ้าร่วมอยู่ด้วยคนหนึ่ง คำพูดของอาจารย์ใหญ่ผู้นี้จับใจข้าพเจ้าเป็นอันมาก ขณะนั้นข้าพเจ้าอายุเพียง 14 ขวบ แต่จนบัดนี้คำพูดนั้นก็ยังคงฝังใจตลอดมา ข้าพเจ้าไม่ทราบว่ คำพูดนี้จะมีอิทธิพลต่อเพื่อนนักเรียนคนใดบ้าง แต่ตลอดเวลาแห่งการดำเนินชีวิต คำพูดดังกล่าวกลายเป็นสิ่งมีค่าต่อข้าพเจ้าเป็นอันมาก ”

(เปลื้อง ณ นคร –แบบเรียงความ)

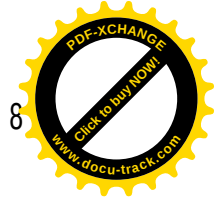
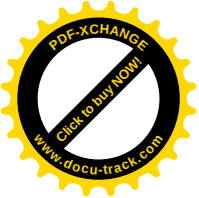

เนื้อเรื่อง คือ การเขียนให้ความรู้ ความคิดเห็น ข้อเท็จจริง ที่ได้จากการค้นคว้า หรือประสบการณ์ต่างๆ โดยเขียนลำดับตามโครงเรื่อง เนื้อเรื่องอาจมีหลายย่อหน้าได้ แต่ต้องเขียนให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน เนื้อเรื่องเป็นใจความส่วนใหญ่ของเรื่อง ก่อนเขียนผู้เขียนต้องวางโครงเรื่องก่อน โดยต้องเรียงลำดับก่อนหลังแล้วเขียนขยายความออกไปทีละตอน เมื่อจบตอนหนึ่งก็ขึ้นย่อหน้าใหม่ ในแต่ละย่อหน้าต้องมีความสำคัญเพียงอย่างเดียว และทุกย่อหน้าต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ไม่วกวน ต้องรู้จักใช้ประโยคใจความสำคัญ ประโยคขยาย และรู้จักใช้สำนวนโวหาร สุภาพิต คำคม เพื่อให้เนื้อเรื่องน่าอ่าน เนื้อความจะดีได้นั้นอยู่ที่การวางโครงเรื่องได้สอดคล้องกัน ตั้งแต่ต้นจนจบมีการจัดลำดับเรื่องได้อย่างเหมาะสม และมีเนื้อหาที่เต็มไปด้วยสาระมีหลักฐานน่าเชื่อถือได้

หลักการเขียนเนื้อเรื่องที่ดีมีดังนี้

1. การเขียนเนื้อเรื่อง เขียนตามลำดับเนื้อหาความของเรื่องจากที่สำคัญน้อยไปสู่เรื่องที่สำคัญมากและเขียนลำดับจากเหตุและผล
2. การเขียนย่อหน้า ในเรื่องความเรื่องหนึ่งๆสามารถเขียนให้มีหลายย่อหน้าได้ ทำให้ผู้อ่านมีเวลาพักสายตาและสมอง คืออย่าไม่รู้สึกรู้สึกเหน็ดเหนื่อยเร็ว ทำให้ผู้อ่านมีโอกาสติดตามที่ผู้เขียนแสดงข้อความ และที่สำคัญเป็นการเขียนที่ประกอบด้วยประโยคหลายประโยค และต้องมีความสัมพันธ์ปะติดปะต่อกัน และเขียนถึงเรื่องเดียว และมุ่งแสดงให้ผู้อ่านรู้ความคิดเดียว
3. การเขียนประโยคเนื้อหาความ คือ ประโยคที่รวมข้อความทั่วไปของย่อหน้าทั้งย่อหน้าไว้หมด การวางประโยคเนื้อหาความอาจวางไว้ต้นประโยค ท้ายประโยค หรือวางทั้งต้นและท้ายประโยค ซึ่งต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของประโยค และย่อหน้าของแต่ละประโยคด้วย

สรุปได้ว่า การเขียนเนื้อเรื่องที่ดีจะต้องมีการวางโครงเรื่องตามลำดับขั้นตอน และการเขียนย่อหน้าต้องมีความสำคัญเพียงอย่างเดียว พร้อมกับมีข้อมูลในการเขียนที่มีการอ้างอิงที่น่าเชื่อถือได้

สรุป คือ การเขียนเพื่อให้เกิดความประทับใจ เป็นการสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องด้วยการให้ข้อคิด ซึ่งอาจจะเขียนเป็นคำคม หรือ สุภาษิต การเขียนสรุปควรเขียนเพียง 1 ย่อหน้า

วิธีเขียนบทสรุป

อาจจะสรุปด้วยสุภาษิต หรือคำคม จะช่วยให้ผู้อ่านจำได้ง่ายและจำได้นาน แต่ถ้านำเรื่องด้วยสุภาษิต หรือคำคมแล้วก็ไม่ควรสรุปในแบบเดียวกันอีก และข้อความที่ยกมานั้นก็ควรเหมาะกับเนื้อเรื่อง เป็นการสรุปด้วยความคิดเห็นของผู้เขียน ด้วยคำถาม ที่ชวนให้ผู้อ่านคิดหาคำตอบต่อไปให้กำลังใจแก่ผู้อ่านและสรุปด้วยการทิ้งท้าย ด้วยการใช้คำคมหรือประโยคที่แทรกไว้ด้วยข้อคิด

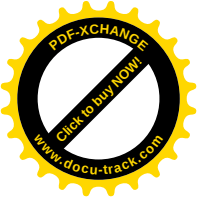
สรุปได้ว่า การเขียนบทสรุปที่ดีสามารถทำได้หลายวิธี แต่ผู้เขียนจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับเรื่อง ไม่ซ้ำซ้อนกับคำนำ ที่สำคัญผู้อ่านต้องได้ข้อคิดและรู้สึกประทับใจเมื่ออ่านจบ

ตัวอย่างการเขียนสรุปด้วยการแสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกส่วนตัวที่มีต่อเรื่อง เช่น

เรื่อง “สิ่งที่ฉันปรารถนา”

พ่อแม่เป็นผู้ที่ทุกคนปรารถนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กกำพร้าทุกคนคงจะตกอยู่ในสภาพเช่นเดียวกับฉันอย่างแน่นอน ฉันอยากให้มีใครสักคนที่เข้าใจและรู้ถึงจิตใจฉันบ้างว่าสิ่งที่ฉันปรารถนาอย่างยิ่งในเวลานี้คือ พ่อแม่ นั่นเอง

(เด็กหญิงสร้อยทอง วงศ์ศรีวิชัย –ลำปาง)

แบบฝึกทักษะชุดที่12

การเขียนเรียงความแสดงความคิดเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์

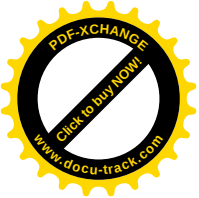
ชุดที่ 12 การเขียนคำนำ

ชื่อสกุล.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/โรงเรียนอัสสัมชัญ
วิชา.....วันที่.....

คำชี้แจงในการทำแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความแสดงความคิดเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์
เรื่อง การเขียนคำนำ จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนเขียนคำนำจากคำหรือกลุ่มคำที่
กำหนดมาให้ได้ถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ

แบบฝึกทักษะชุดที่ 12

การเขียนคำนำ

คำสั่ง ก.ให้นักเรียนเขียนคำนำจากหัวข้อที่กำหนดให้ถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ

1. “ถ้าข้าพเจ้าได้เป็นมหาเศรษฐี”

.

.....

.....

.....

2. “การจราจรในกรุงเทพฯ ”

.....

.....

.....

คำสั่ง ข.ให้นักเรียนเขียนคำนำจากหัวข้อตามอิสระที่นักเรียนชอบหรือสนใจให้ถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ

.....ชื่อเรื่อง.....

(คำนำ).....

.....

.....

.....

คะแนนที่ได้

คะแนนเต็ม

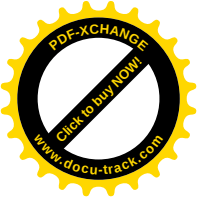
สรุปผล

..... ดีมาก

..... ดี

.....พอใช้

.....พยายามอีก

แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความหน่วยที่ 4
การเขียนเรียงความแสดงความคิดเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์

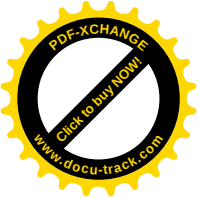
ชุดที่ 13 การเขียนโครงเรื่อง

ชื่อสกุล.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/โรงเรียนอัสสัมชัญ
วิชา.....วันที่.....

คำชี้แจงในการทำแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความแสดงความคิดเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์
เรื่อง การเขียนโครงเรื่อง จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนเขียนโครงเรื่องจากคำหรือ
กลุ่มคำที่กำหนดมาให้สัมพันธ์กันและถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ

แบบฝึกทักษะชุดที่ 13

การเขียนโครงเรื่อง

คำสั่ง ก. ให้นักเรียนเขียนโครงเรื่องจากหัวข้อที่กำหนดมาให้ถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ

1. “อาหารที่มีคุณค่าในชีวิตประจำวัน ”

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

2. “นายกรัฐมนตรีในอุดมคติ ”

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

คะแนนที่ได้

คะแนนเต็ม

สรุปผล

..... ดีมาก

..... ดี

.....พอใช้

.....พยายามอีก

คำสั่ง ข.ให้นักเรียนตั้งชื่อเรื่องและเขียนโครงเรื่องตามความคิด ความรู้สึก หรือ จินตนาการจากรูปภาพที่กำหนดมาให้ถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ

..... ชื่อเรื่อง.....

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

คะแนนที่ได้

คะแนนเต็ม

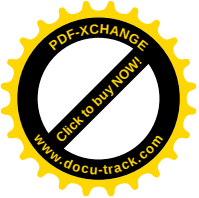
สรุปผล

..... ดีมาก

..... ดี

.....พอใช้

.....พยายามอีก

แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความหน่วยที่ 4
การเขียนเรียงความแสดงความคิดเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์

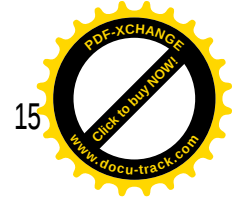
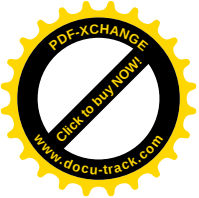
ชุดที่ 14 การเขียนสรุป

ชื่อสกุล.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/โรงเรียนอัสสัมชัญ
วิชา.....วันที่.....

คำชี้แจงในการทำแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความแสดงความคิดเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์
เรื่อง การเขียนสรุป จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องจากคำหรือกลุ่มคำ
และรูปภาพที่กำหนดมาให้สัมพันธ์กันและถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ

แบบฝึกทักษะชุดที่14

การเขียนสรุป

คำชี้แจง ก.ให้นักเรียนเขียนสรุปจากหัวข้อที่กำหนดให้ถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ

1. “กินอยู่อย่างพอเพียง ”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. “วัยรุ่นในยุคปัจจุบัน ”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คะแนนที่ได้

คะแนนเต็ม

สรุปผล

..... ดีมาก

..... ดี

.....พอใช้

.....พยายามอีก

แบบฝึกทักษะชุดที่ 14

การเขียนสรุป

คำสั่ง ข.ให้นักเรียนเขียนสรุปจากรูปภาพที่กำหนดมาให้ถูกต้องตามรูปแบบของ
เรียงความ

.....ชื่อเรื่อง.....

สรุป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คะแนนที่ได้

คะแนนเต็ม

สรุปผล

..... ดีมาก

..... ดี

.....พอใช้

.....พยายามอีก

คำสั่ง ข.ให้นักเรียนตั้งชื่อเรื่องและเขียนสรุปให้สัมพันธ์กับรูปภาพที่กำหนดมาตาม
ความคิด ความรู้สึกหรือจินตนาการให้ถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ

.....ชื่อเรื่อง.....

สรุป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คะแนนที่ได้

คะแนนเต็ม

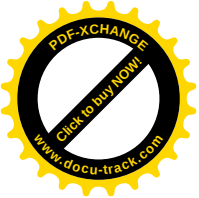
สรุปผล

..... ดีมาก

..... ดี

.....พอใช้

.....พยายามอีก

แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความหน่วยที่ 4
การเขียนเรียงความแสดงความคิดเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์

ชุดที่ 15 การเขียนเรียงความจากภาพ

ชื่อสกุล.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/โรงเรียนอัสสัมชัญ
วิชา.....วันที่.....

คำชี้แจงในการทำแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความแสดงความคิดเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์
เรื่อง การเขียนเรียงความจากภาพ จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนเขียนเรียงความได้
สัมพันธ์กับรูปภาพและถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ

แบบฝึกทักษะชุดที่ 15

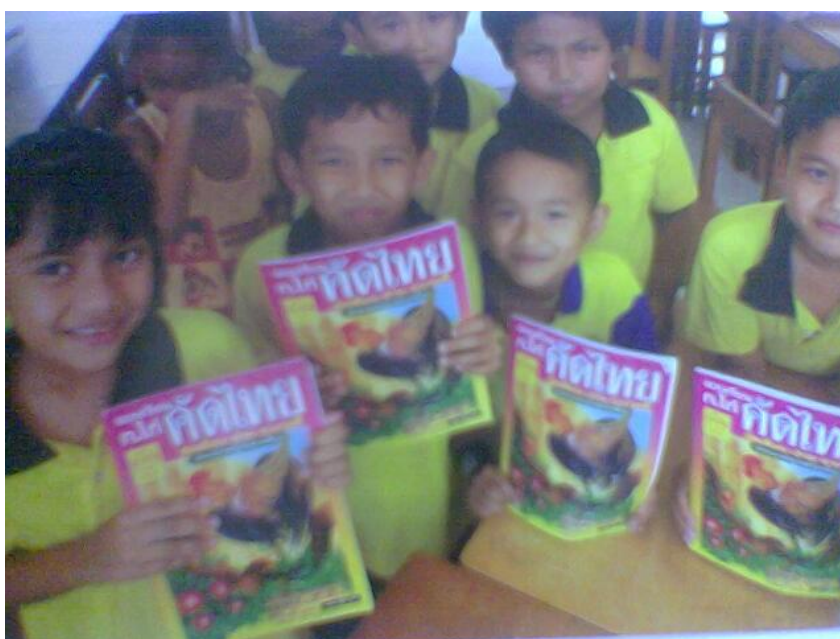
การเขียนเรียงความจากภาพ

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกเขียนเรียงความจากภาพที่กำหนดมาเพียง 1 เรื่อง โดยตั้งชื่อเรื่องมาด้วย (ความยาวประมาณ 15 –20 บรรทัด)

ภาพที่1

ภาพที่2

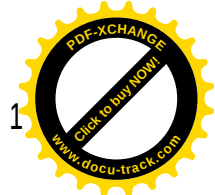
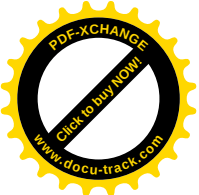

ชื่อสกุล.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/โรงเรียนอัสสัมชัญ
วิชา.....วันที่.....

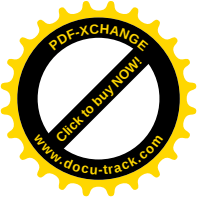
คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดมาให้มีความยาวประมาณ 15 -20 บรรทัด

“ถ้าผมได้เป็นนายกรัฐมนตรี”

[illegible]

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นางสาวสุภาวดี คำฝักฝน
เกิดวันที่	15 เมษายน 2507
สถานที่เกิด	แขวงยานนาวา กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 417 / 1 ซอยวัดจันทร์ใน แขวงบางค้อแหลม เขตบางค้อแหลม กรุงเทพมหานคร 10120
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูผู้สอน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2528	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร วิชาเอกภาษาไทย
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (กลุ่มการสอนภาษาไทย)